

Lietuvos Respublikos
Vertybinių popierių komisijai
Konstitucijos pr. 23,
LT-08105 Vilnius

2009-04-30

ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos Vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 1 dalies nuostatomis ir LR Vertybinių popierių periodinės ir papildomos informacijos rengimo pateikimo taisyklėmis, mes, AB „Gubernija“ l. c. generalinio direktoriaus pareigas Diana Veleckienė ir vyr. finansininkė Vitalija Ramanauskienė, patvirtiname, kad AB „Gubernija“ 2008 metų audituota finansinė atskaitomybė, sudaryta pagal ES patvirtintus Tarptautinės finansinės atskaitomybės standartus, atitinka atitinka tikrovę ir teisingai parodo bendrovės turta, įsipareigojimus, finansinę būklę bei pelną arba nuostolius, kad metiniame pranešime yra teisingai nurodyta verslo plėtros ir veiklos apžvalga bei AB „Gubernija“ būklė.

PRIDEDAMA: AB „Gubernija“ 2008 metų audituota finansinė atskaitomybė, sudaryta pagal ES patvirtintus Tarptautinės finansinės atskaitomybės standartus, AB „Gubernija“ 2008 m. metinis pranešimas.

l. c. generalinio direktoriaus pareigas

Vyr. finansininkė

Diana Veleckienė

Vitalija Ramanauskienė

Kodas
144715765
LT447157610

Nr. 011233
Rejestro tvarkytojas:
VĮ Registrų centras

Dvaro g. 179
LT-76176 Šiauliai
Lietuvos Respublika

Tel. (8-41) 591900
Faks. (8-41) 591911
El. paštas info@gubernija.lt

Atsisk. sąsk. LY62 7010 1000 0446 7045
AB Ūkio bankas Šiaulių filialas
kodas 70101

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

AB „GUBERNIJA“
AKCININKAMS

1. Mes atlikome toliau pridedamų AB „GUBERNIJA“ įmonės finansinės atskaitomybės, kurią sudaro 2008 m. gruodžio 31 d. balanso, pelno (nuostolių) ataskaitos, nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos, pinigų srautų ataskaitos už atskaitinius metus, metinio pranešimo ir svarbios apskaitos politikos santraukos bei kitų aiškinamųjų pastabų, auditą.

Mūsų nuomone AB „GUBERNIJA“ įmonės finansinė atskaitomybė parengta pagal Europos Sąjungoje patvirtintus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus.

Vadovybė yra atsakinga už šios finansinės atskaitomybės perengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus. Vadovybės atsakomybė yra sukurti, įdiegti ir palaikyti vidaus kontrolę, kuri yra svarbi tam, kad finansinė atskaitomybė būtų parengta ir teisingai pateikta be reikšmingų informacijos iškraipymų, galinčių atsirasti tiek dėl apgaulės, tiek dėl klaidos. Vadovybė taip pat atsakinga už tinkamos apskaitos politikos parinkimą ir taikymą bei apskaitinių įvertinimų, kurie yra pagrįsti tomis aplinkybėmis, atlikimą.

2. Mūsų pareiga – remiantis atliktu auditu pareikšti savo nuomonę apie šią finansinę atskaitomybę ir įvertinti, ar metiniame pranešime pateikti duomenys atitinka finansinės atskaitomybės duomenis. Auditą mes atlikome pagal tarptautiniu auditu standartus ir esamą praktiką. Šie Standartai reikalauja, jog auditą mes planuotume ir atliktume taip, kad gautume pakankamą pagrindą tvirtinti, jog finansinėje atskaitomybėje nėra reikšmingų informacijos iškraipymų. Audito metu testais buvo ištirti įrodymai, patvirtinantys finansinės atskaitomybės sumas ir atskleidimus. Audito metu buvo įvertinti taikyti apskaitos principai bei vadovybės atlikti reikšmingi įvertinimai, taip pat bendras finansinės atskaitomybės pateikimas. Mūsų darbas metinio pranešimo atžvilgiu apsiribojo patikrinimu, ar jame pateikti duomenys atitinka finansinės atskaitomybės duomenis ir neapėmė vadovybės vertinimų, veiklos planų ir prognozių tikrinimo. Mes tikime, kad atliktas auditas suteikia pakankamą pagrindą mūsų nuomonei.

3. AB „GUBERNIJA“ turto ir atsargų inventorizacijoje mes nedalyvavome, nes nebuvo informuoti, apie atlikimo terminus, o mūsų naudoti testai ir atliktos procedūros buvo nepakankamos, kad besąlygiškai patvirtintume bendrovei priklausančio turto ir atsargų kiekį bei sumą 2008 metų gruodžio 31 d.

4. Laikome pareiga atkreipti dėmesį į kapitalo pakankamumo ir Bendrovės mokumo problemas, kurių buvimas gali turėti įtakos Bendrovės veiklos tęstinumui.

4. Mūsų nuomone, išskyrus įtaką, kurią galėjo padaryti 3 ir 4 pastraipose išvardinti apribojimai, finansinė atskaitomybė visais reikšmingais atžvilgiais tikrai ir teisingai parodo AB „GUBERNIJA“ įmonės 2008 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, 2008 metų veiklos rezultatus bei

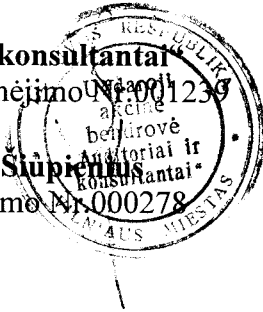
pinigų srautus pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius teisės aktus, reglamentuojančius buhalterinę apskaitą ir finansinės atskaitomybės sudarymą, bei Tarptautinės finansinės atskaitomybės standartus

5. AB „GUBERNIJA“ įmonės 2008 m. metiniame pranešime nepastebėjome jokių reikšmingų neatitikimų, lyginant su audituota finansine atskaitomybe.

2009 m. kovo mėnesio 30 d.
Vilnius

UAB „Auditoriai ir konsultantai“
Audito įmonės pažymėjimo Nr. 001239

Auditorius Antanas Šiupienis
Auditoriaus pažymėjimo Nr. 000278

AB GUBERNIJA, 144715765

(įmonės pavadinimas)

DVARO 179, ŠIAULIAI

(įmonės kodas, adresas, kiti duomenys)

PATVIRTINTA

___ m. ___ d.

protokolo Nr.

2008 m. gruodžio 31 d. **PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA/
INCOME STATEMENT**

2008-01-01..2008-12-31 (finansinių atskaitomybės sudarymo data) : 2009
(atskaitinis laikotarpis)

Nr.

Litas/in Litas

	Straipsniai/ Items	Pastabos Nr./ Notes	Finans. m./ Finan. year2008-12- 31	Praėję fin. m./ Previous financial year2007-12- 31	Finans. m./ Finan. Year200810- 01..2008-12- 31	Praėję fin. m./ Previous financial year2007-10- 01..2007-12-
I.	PARDAVIMO PAJAMOS/ SALES	18	38 316 709	50 480 692	8 543 091	10 303 553
II.	PARDAVIMO SAVIKAINA/ COST OF SALES	19	30 038 894	39 583 762	7 182 246	8 608 543
III.	BENDRASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)/ GROSS PROFIT		8 277 815	10 896 930	1 360 845	1 695 010
IV.	VEIKLOS SĄNAUDOS / OPERATING EXPENSES	20	12 229 179	15 141 032	3 128 837	4 013 248
IV	Pardavimo/ Sales		8 365 876	10 787 247	2 129 954	2 714 757
IV	Bendrosios ir administracinės/ General and administrative		3 863 302	4 353 785	998 883	1 298 491
V.	TIPINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI) / OPERATING PROFIT		(3 951 364)	(4 244 102)	(1 767 992)	(2 318 238)
VI.	KITA VEIKLA / OTHER OPERATIONS		(49 002)	163 532	(18 292)	(51 080)
VI	Pajamos/ Income		35 697	313 855	8 070	14 523
VI	Išlaidos/ Expenses		84 699	150 323	26 362	65 603
VII.	FINANSINĖ IR INVESTICINĖ VEIKLA/ FINANCIAL AND INVESTING ACTIVITIES	21	(2 111 768)	(1 853 938)	(659 567)	(528 818)
VI	Pajamos/ Income		8 025	5 358	7 128	3 197
VI	Išlaidos/ Expenses		2 119 793	1 859 296	666 695	532 015
XI.	PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ/ CURRENT YEAR PROFIT BEFORE TAXES		(6 112 133)	(5 934 508)	(2 445 851)	(2 898 136)
XII.	PELNO MOKESTIS/ PROFIT TAX	22	145 115	(214 046)	54 677	108 965
XIII.	GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)/ NET PROFIT OF CURRENT YEAR	23	(5 967 019)	(6 148 554)	(2 391 174)	(2 789 171)
	PELNAS VIENAI AKCIJAI/ NET PROFIT		(0)	(0)	(0)	(0)

L.e.gen direktoriaus pareigas

(įmonės administracijos vadovo pareigų
pavadinimas)

parašas(signature)

Diana Veleckienė

vardas ir pavardė (name, surr name)

AB GUBERNIJA, 144715765

(įmonės pavadinimas)
DVARO 179, ŠIAULIAI

(įmonės kodas, adresas, kiti duomenys)

PATVIRTINTA

20__ m. _____

protokolo Nr. _____

2008 m. gruodžio 31 d

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA/

STATEMENT OF CHANGES IN EQUITY

2008-01-01..2008-12-31

(ataskaitinis laikotarpis)

(atskaitomybės sudarymo data)

2009

Nr.

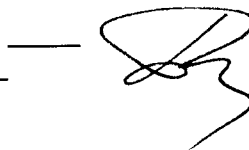
Litas/in Litas

	Apmokėtas įstatinis kapitalas/ Paid authorised capital	Ak cij ų pri eda i/ Sh are pre mi	Savos akcijos (-)/ Own shares ( )	Perkainojimo rezervas (rezultatai)/ Revaluation reserves (results)		Įstatymo numatyti rezervai/ Legal reserves		Kiti rezerv ai/	Nepa- skirstytasis pelnas (nuostoliai)/ Retained earnings (losses)	Iš viso/ Total
				Ilgalaikio materialiojo turto/ Tangible assets	Finansi nio turto/ Financ ial assets	Privaloma- sis/ Compulsory	Savų akcijų įsigijimo/ acquisition of own shares			
1. Lik. už praėj. finans. metų pabaigoje/ Balance at the end of financial year before previous	21 786 000			3 323 389					(10 798 865)	14 310 524
2. Apskaitos politikos pakeitimo rezultatas/ Result of changes in accounting policy										
3. Esminių klaidų taisymo rezultatas/ Result of corrections fundamental errors										
4. Perskaičiuotas likutis už praėjusių finansinių metų pabaigoje Recalculated balance at the end of financial year before previous	21 786 000			3 323 389					(10 798 865)	14 310 524
19. Pelno (nuostolių) ataskaitoje nepripažintas pelnas (nuostoliai)/ Profit (loss), excluded from income statement				(463 448)					463 448	
20. Ataskaitinio laikotarpio grynas pelnas (nuostoliai)/ Net profit (loss) of the reporting period									(6 148 554)	(6 148 554)
26. Likutis ataskaitinių finansinių metų pabaigoje/ Balance at the end of reporting financial year 31 December 2007	21 786 000			2 859 941					(16 483 971)	8 161 970
5. Ilgalaikio materialiojo turto vertės padidėjimas (sumažėjimas)/ Increase (decrease) in non-current				8 112 650						8 112 650
2. Apskaitos politikos pakeitimo rezultatas/ Result of changes in accounting policy				(983 671)						(983 671)

19. Pelno (nuostolių) ataskaitoje nepripažintas pelnas (nuostoliai)/ Profit (loss), excluded from income statement				(754 424)					754 424	(0)
20. Ataskaitinio laikotarpio grynasis pelnas (nuostoliai)/ Net profit (loss) of the reporting period									(5 967 019)	(5 967 019)
25. Įstatinio kapitalo didinimas (mažinimas)/ Increase (reduction) of authorised capital	3 028 720									3 028 720
26. Likutis ataskaitinių finansinių metų pabaigoje/ Balance at the end of 31 december 2008	24 814 720			9 234 495					(21 696 565)	12 352 650

_____
...e. gen. direktoriaus pareigas

(įmonės administracijos vadovo pareigų pavadinimas) šas)signature

Diana Veleckienė

vardas,pavardė(name, surname)

AB GUBERNIJA, 144715765

(įmonės pavadinimas)

DVARO 179, ŠIAULIAI

(įmonės kodas, adresas, kiti duomenys)

PATVIRTINTA

20

m.

protokolo Nr.

2008 m. Gruodžio 31 d. **BALANSAS/ BALANCE SHEET**

(finansinės atskaitomybės sudarymo data)

2009

Nr.

2008-01-01..2008-12-31

(ataskaitinis laikotarpis)

Litas/in Litas

	TURTAS/ ASSETS	Pastabos Nr./ Notes	Finansiniai metai/ Financial year 2008.12.31	Praeję finansiniai m./ Financial year 2007-12-31	Praeję finansiniai m./ Previous financial year 2006-12-31
A.	ILGALAIKIS TURTAS/ Long term assets		36 791 071	33 763 263	39 725 248
	NEMATERIALUSIS TURTAS / INTANGIBLE ASSETS	1	59 338	209 163	363 489
I.3	Patentai, licencijos/ Licences and patents		54 500	163 500	272 500
I.4	Programinė įranga/ Computer software		4 372	43 114	83 364
I.5	Kitas nematerialus turtas/ Other intangible assets		465	2 549	7 625
II.	MATERIALUSIS TURTAS/ TANGIBLE ASSETS	2	36 714 634	33 274 059	38 724 788
II.2	Pastatai ir statiniai / Buildings & Plant		19 720 930	11 957 342	12 973 173
II.3	Mašinos ir įrengimai / Machinery & equipment		15 225 330	19 171 282	22 430 766
II.4	Transporto priemonės / Vehicles		338 518	406 059	636 659
II.5	Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrengimai / Other property, plant and equipment		912 270	1 436 137	2 348 774
II.6	Nebaigta statyba/ Construction in progress				
II.7	Kitas materialusis turtas / Other tangible assets		517 586	303 239	335 416
III.	FINANSINIS TURTAS / FINANCIAL LONG - TERM ASSETS	3	17 100	17 100	17 100
III.4	Kitas finansinis turtas/ Other financial assets		17 100	17 100	17 100
IV.	KITAS ILGALAIKIS TURTAS/OTHER TANGIBLE ASSETS			262 941	619 871
IV.1	Atidėto pelno mokesčio turtas/Diferend profit taxes assets			262 941	619 871
B.	TRUMPALAIKIS TURTAS/ Short term assets		7 696 000	10 031 447	12 509 865
I.	ATSARGOS, IŠANKSTINIAI APMOKĖJIMAI IR NEBAIGTOS VYKDYTI SUTARTYS/ STOCK AND CONTRACTS IN PROGRESS	4	3 512 410	3 872 198	4 455 192
I.1	Atsargos/ Inventories		3 165 120	3 371 971	4 023 994
I.1.1	Žaliavos ir komplektavimo gaminiai/ Raw materials and consumables		2 145 450	2 544 268	2 993 464
I.1.2	Nebaigta gamyba/ Work in progress		309 208	287 571	393 839
I.1.3	Pagaminta produkcija/ Finished goods		697 566	529 083	618 348
I.1.4	Pirktos prekės, skirtos perparduoti/ Goods for resale		12 896	11 049	18 343
I.2	Išankstiniai apmokėjimai/ Prepayments	5	347 290	500 227	431 198
I.3	Nebaigtos vykdyti sutartys/ Contracts in progress				
II.	PER VIENERIUS METUS GAUTINOS SUMOS/ AMOUNTS RECEIVABLE WITHIN ONE YEAR	6	3 788 051	5 792 172	7 666 112
II.1	Pirkėjų įsiskolinimas / Trade debtors		3 782 965	5 785 941	7 655 220
II.3	Kitos gautinos sumos / Other amounts receivable		5 086	6 231	10 892
III.	KITAS TRUMPALAIKIS TURTAS/Other short term assets			87 200	
III.1	Terminuoti indėliai/ Time deposits	7	288 300	87 200	
IV.	PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI/ CASH IN BANK AND IN HAND	8	107 239	279 877	388 561
	TURTO IŠ VISO / TOTAL ASSETS:		44 487 071	43 794 710	52 235 113

	NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI/ Capital and reserves	Pastabos Nr./ Notes	Finansiniai metai/ Financial year 2008-12-31	Praėję finansiniai m. Previous financial year 2007-12-31	Praėję finansiniai m. Previous financial year 2006-12-31
C.	NUOSAVAS KAPITALAS / SHAREHOLDERS CAPITAL		12 352 650	8 161 970	14 310 524
I.	KAPITALAS/ CAPITAL	9	24 814 720	21 786 000	21 786 000
I.1	Išstatinis (pasirašytasis) / Subscribed capital		24 814 720	21 786 000	21 786 000
I.4	Savos akcijos/ Own Shares (-)				
II.	PERKAINOJIMO REZERVAS (REZULTATAI)/ REVALUATION RESERVE	10	9 234 495	2 859 941	3 323 389
III.	REZERVAI/ RESERVES				
III.1	Privalomasis rezervas/ Legal reserve				
III.2	Savoms akcijoms įsigyti/ Reserve for acquiring own shares				
III.3	Kiti rezervai/ Other reserves				
IV.	NEPASKIRSTYTASIS PELNAS (NUOSTOLIAI) PROFIT (LOSS)/ BROUGHT FORWARD	11	(21 696 565)	(16 483 971)	(10 798 865)
IV.1	Ataskaitinių metų pelnas (nuostolis)/ Profit (loss) of the reporting year profit		(5 212 594)	(5 685 106)	(3 738 329)
IV.2	Ankstesnių metų pelnas (nuostolis)/ Profit (loss) of the previous year		(16 483 971)	(10 798 865)	(7 060 536)
E.	MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI/ Amounts payable and liabilities	12	32 134 422	35 632 740	37 924 589
I.	PO VIENERIŲ METŲ MOKĖTINOS SUMOS IR ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI/ Amounts payable after one year and long term liabilities	13	13 089 175	15 738 457	19 040 670
I.1	Finansinės skolos/ Financial debts		11 459 558	14 791 509	17 950 838
I.1.1	Lizingo (finansinės nuomos) ar panašūs įsipareigojimai/ Leases and similar obligations				
I.1.2	Kreditinėms institucijoms / payable to credit institutions				17 950 838
I.1.3	Kitos / Other financial liabilities	14	11 459 558	14 791 509	
I.5	Atidėtieji mokesčiai/ Deferred taxes	15	1 629 617	946 948	1 089 832
I.6.	Kitos mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai/ Other amounts payable and non-current liabilities				
II.	PER VIENERIUS METUS MOKĖTINOS SUMOS IR TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI/ Amounts payable in one year and short term liabilities	16	19 045 247	19 894 283	18 883 919
II.1	Ilgalaikių skolų einamųjų metų dalis/ Current portion of non-current debts		6 310 840	3 810 815	3 246 587
II.2	Finansinės skolos/ Financial debts		2 793 274	2 833 039	2 779 942
II.2.1	Kreditinėms institucijoms / Credit institutions				
II.2.2	Kitos skolos/ Other debts		2 793 274	2 833 039	2 779 942
II.3	Skolos tiekėjams/ Trade amounts payable		4 609 671	5 403 983	6 077 474
II.4	Avansu gautos sumos / payments received in advance		1 911 164	1 837 809	
II.5	Pelno mokesčio įsipareigojimai/ Profit tax liabilities				
II.6	Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai./ Liabilities related with labour relations		1 414 262	1 619 089	1 725 916
II.7	Atidėjiniai/ Provisions				
II.8	Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai/ Other amounts payable and current liabilities	17	2 006 035	4 389 548	5 054 000
	NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ, IŠ VISO/ TOTAL EQUITY AND LIABILITIES:		44 487 071	43 794 710	52 235 113

L.e. Gen. direktoriaus pareigas
(įmonės administracijos vadovo pareigų pavadinimas)

(parašas) signature

Diana Veleckienė
vardas, pavardė (name, surname)

AB GUBERNIJA, 144715765

(įmonės pavadinimas)
DVARO 179, ŠIAULIAI

(įmonės kodas, adresas, kiti duomenys)

PATVIRTINTA

20.... m.....d.

protokolo Nr.....

2008 m. gruodžio 31 d PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA/

CASH FLOW STATEMENT

(finansinės atskaitomybės sudarymo data)

2009-

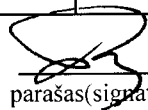
(ataskaitinis laikotarpis) 2008-01-01..2008-12-31

Litas/in Litas

Eil. Nr.	Straipsniai/ Items	Pastabos Nr./ Notes	Finansiniai metai/ Financial year 2008- 12-31	Praėję finansiniai m./ Previous financial year 2007-12-31
I.	Pagrindinės veiklos pinigų srautai/ Cash flows from operating activities			
I.1.	Ataskaitinio laikotarpio pinigų įplaukos (su PVM)/ Inflows of the reporting period (VAT included)		26 539 694	52 753 946
I.1.1.	Pinigų įplaukos iš klientų/ Inflows from customers		26 404 065	52 400 261
I.1.2.	Kitos įplaukos/ Other inflows	15209	135 629	353 685
I.2.	Ataskaitinio laikotarpio pinigų išmokos/ Outflows of the reporting period		(40 218 066)	(50 875 608)
I.2.1.	Pinigai, sumokėti žaliavų, prekių ir paslaugų tiekėjams (su PVM)/ Cash paid to suppliers of raw materials, goods and services, and employees (VAT included)		(21 157 476)	(27 539 318)
I.2.2.	Pinigų išmokos, susijusios su darbo santykiais/ Outflows connected with labour relations		(8 344 210)	(8 514 102)
I.2.3.	Sumokėti į biudžetą mokesčiai/ Taxes paid into the budget		(9 644 292)	(14 126 921)
I.2.4.	Kitos išmokos/ Other payments		(1 072 088)	(695 267)
	Grynjieji pagrindinės veiklos pinigų srautai/ Net cash flows from operating activities		(13 678 372)	1 878 338
II.	Investicinės veiklos pinigų srautai/ Cash flows from investing activities			
II.1.	Ilgalaikio turto (išskyrus investicijas) įsigijimas/ Acquisition of non-current assets (excluding investments)		(253 158)	(188 246)
II.2.	Ilgalaikio turto (išskyrus investicijas) perleidimas/ Transfer of non-current assets (excluding investments)		578	71 953
II.4.	Ilgalaikių investicijų perleidimas/ Transfer of long-term			
	Grynjieji investicinės veiklos pinigų srautai/ Net cash flows from investing activities		(252 580)	(116 293)
III.	Finansinės veiklos pinigų srautai/ Cash flows from financing activities			
III.2.	Pinigų srautai, susiję su kitais finansavimo šaltiniais/ Cash flows arising from other financing sources		14 127 478	(1 870 729)
III.2.1	paskolų favimas			1 000 000
III.2.2.	Finansinių skolų sumažėjimas/ Decrease in financial debts		(2 086 539)	(4 708 536)
III.2.2.1.	Paskolų gražinimas/ Loans returned		(831 927)	(3 507 809)
III.2.2.2.	Obligacijų supirkimas/ Purchase of bonds			
III.2.2.3.	Sumokėtos palūkanos/ Interest paid		(1 254 612)	(1 097 732)
III.2.2.4.	Lizingo (finansinės nuomos) mokėjimai/ Payments of lease (finance lease) liabilities			(102 995)

III.2.3.	Kitų įmonės įsipareigojimų padidėjimas/ Increase in other enterprise liabilities		18 322 587	1 837 807
III.2.4.	Kitų įmonės įsipareigojimų sumažėjimas/ Increase in other enterprise liabilities		(2 108 570)	
III.3.	Kiti finansinės veiklos pinigų srautų padidėjimai/ Other increase in cash flows from financing activities		7 294	
III.4.	Kiti finansinės veiklos pinigų srautų sumažėjimai/ Other decrease in cash flows from financing items		(378 151)	
	Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai/ Net cash flows from financing activities		13 756 621	(1 870 729)
IV.	Ypatingųjų straipsnių pinigų srautai/ Cash flows from extraordinary items			
V.	Valiutų kursų pasikeitimo įtaka grynujų pinigų ir pinigų ekvivalentų likučiui/ Change in exchange rate		1 693	
VI.	Grynasis pinigų srautų padidėjimas (sumažėjimas)/ Net increase (decrease) in cash flows		(172 638)	(108 684)
VII.	Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje/ Cash at the beginning of period		279 877	388 561
VIII.	Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje/ Cash at the end of period		107 239	279 877

... e. gen. direktoriaus pareigas
(įmonės administracijos vadovo
pareigų pavadinimas)

Diana Veleckienė
parašas(signature) (vardas ir pavardė)

NEMATERIALUSIS TURTAS / INTANGIBLE ASSETS

AB GUBERNIJA, 144715765

(monės pavadinimas, kodas)

DVARO 179, ŠIAULIAI

(adresas)

Priedas Nr.1

App.

(Lt)

Nematerialusis turtas/ State of lintangible assets 2008-12-31

Rodikliai/ Items	Patentai, licencijos ir pan./ Intangible rights	Programinė įranga/ Computers software	Kitas nematerialusis turtas/ other assets	Iš viso/ Total
Likutinė vertė praėjusių finansinių metų pabaigoje/ Acquisition value at the end of previous financial year	163 500	43 114	2 549	209 163
a) Ilgalaikis nematerialusis turtas įsigijimo savikaina/ Acquisition value				
Praėjusių finansinių metų pabaigoje/ at end of previous financial year	327 000	122 043	102 061	551 104
Finansinių metų pokyčiai/ Current year changes::				
- turto įsigijimas/ Acquisitions of assets				
- kitiems asmenims perleistas ir nurašytas turtas (-)/ Cessions and disused assets (-)		10 889	34 836	45 725
- perrašymai iš vieno straipsnio į kitą + / (-) Transfers from one heading to another				
Finansinių metų pabaigoje/ At the end of the current year	327 000	111 154	67 225	505 379
b) Amortizacija/ Depreciations				
Praėjusių finansinių metų pabaigoje/ At the end of previous financial year	163 500	78 929	99 512	341 941
Finansinių metų pokyčiai/ Current year changes::				
Finansinių metų amortizacija/ depreciation of financial year	109 000	38 740	2 080	149 820
- kitiems asmenims perleisto ir nurašyto turto amortizacija (-)/ acquired by third parties		10 887	34 832	45 719
- perrašymai iš vieno straipsnio į kitą + / (-)/Transfers from one heading to another				
Finansinių metų pabaigoje/ at the end financial year	272 500	106 782	66 760	446 042
c) Vertės sumažėjimas/ decrease of value				
Finansinių metų pabaigoje/ at the end financial year				
d) Likutinė vertė finansinių metų pabaigoje/ Net value at the end of current year (a) - (b) - (c)	54 500	4 372	465	59 338

ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAS/ INTANGIBLE ASSETS

AB GUBERNIJA, 144715765

(įmonės pavadinimas, kodas)

DVARO 179, ŠIAULIAI

(adresas)

priedas Nr.2

Ilgalaikis materialusis turtas/ State of tangible assets 2008-12-31

Litas/in Litas

Rodikliai/ Items	Pastatai ir statiniai/ Buildings and constructions	Mašinos ir įrengimai/ Machinery and equipments	Transporto priemonės/ Vehicle	Ilgalakis turtas komplekta cijoje/tangi ble assets inkomplekt	Kitas mate- rialusis turtas/ Other tangible assets	Nebaigta statyba/Contr uctio in progres	Iš Viso/Total
Likutinė vertė praėjusių finansinių metų pabaigoje / Acquisition value at the end of previous financial year	11 957 342	19 171 282	406 059	303 239	1 436 137		33 274 059
a) Įsigijimo savikaina/ Acquisition value							
Praėjusių finansinių metų pabaigoje/ at the end of previous financial year	14 549 339	40 426 309	3 481 082	303 239	8 109 823		66 869 792
- turto įsigijimas/ Acquisitions of assets		169	23 527	184 356	35 842		243 894
- perleistas ir nurašytas turtas (-)/ Cessions and disused assets (-)		199 189	116 540	2	214 078		529 809
- perrašymai iš vieno straipsnio į kitą + / (-)/ Transfers from one heading to another	39 168	(484 402)	24 335	29 993	75 531		(315 375)
Finansinių metų pabaigoje/ At the end of the current year	14 588 507	39 742 887	3 412 404	517 586	8 007 118		66 268 502
b) Perkainojimas/ REVALUATION							
Praėjusių finansinių metų pabaigoje/ at the end of previous financial year	2 530 947	2 401 995					4 932 942
Vertės padidėjimas(sumazėjimas)	9 178 877	(959 174)					8 219 703
- perrašymai iš vieno straipsnio į kitą + / (-)/ Transfers from one heading to another		(55 305)					(55 305)
Finansinių metų pabaigoje/ at the end of financial year	11 709 824	1 387 516					13 097 340
c) Nusidėvėjimas/ Depreciations							
Praėjusių finansinių metų pabaigoje/ At the end of previous financial year	5 122 945	23 657 021	3 075 023		6 673 686		38 528 675
- finansinių metų nusidėvėjimas/ depreciation of financial year	634 987	2 646 261	115 396		630 474		4 027 118
perkainuoto turto nusidėvėjimas/releluation	819 469	148 327					967 796
- kitiems asmenims perleisto ir nurašyto turto nusidėvėjimas (-)/ acquired by third parties		199 063	116 533		209 313		524 909
- perrašymai iš vieno straipsnio į kitą + / (-)/ Transfers from one heading to another		(347 473)					(347 473)
Finansinių metų pabaigoje/ at the end of financial year	6 577 401	25 905 073	3 073 886		7 094 847		42 651 207
e) Likutinė vertė finansinių metų pabaigoje/ Net value at the end of current year							
(a) + (b) - (c) - (d)	19 720 930	15 225 330	338 518	517 586	912 270		36 714 634

AB "Gubernija" į.k.144715765, Dvaro 179, Šiauliai

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

2008 metų tarpinės finansinės atskaitomybės

I. BENDROJI DALIS

AB "Gubernija" (toliau - Bendrovė) juridinių asmenų registre įregistruota 1993 m. gegužės 5 d. Bendrovės kodas 144715765. Registro tvarkytojas - Valstybės įmonė registrų centras.

Bendrovės pagrindinė veiklos kryptis – alaus, alaus gėrimų ir giros gamyba bei pardavimas vietinėje ir užsienio rinkose ir bendrovės firminėse parduotuvėse. Bendrovė turi firmines parduotuves Dvaro 179, V.Kudirkos 44 A, Vilniaus g.15 A, Lyros g. 13, Birutės g. 37, Šiauliuose, Juozapavičiaus pr. 10A, Kaune, Šaltupio g.26, Anykščiuose, Taikos pr.115-119, Naikupės pr.44, Klaipėdoje, Kęstučio g. 4, Kretingoje, Gerosios Vilties 18A, Vytauto g.39 Vilniuje, taip pat AB "Gubernija" turi atstovybę ir didmeninės prekybos sandėlį (M. Slezevičiaus g. 7, Vilnius).

Bendrovėje "Gubernija", gaminamas aukštos kokybės alus naudojant tradicines gamybos technologijas: taikomas natūralus rūgimo metodas, alus neskiedžiamas. Visų bendrovėje gaminamų produktų struktūroje alus sudaro 77.5 proc.

Alaus gamyba (tūkst. dekalitru)

Eil. Nr.	Produkcijos pavadinimas	2008 m.I-XII mėn	2007m. I-XII mėn
1.	Alus iš viso (pagamintas)	1485.10	2364
	tame sk.: buteliuose	1370.7	2009
	pilstomas	114.4	355
2	Gira viso(pagaminta)	431.4	465.6

AB "Gubernija" alumi prekiauja visoje Lietuvoje ir eksportuoja į JAV, Jungtinius Arabų Emiratus, Rusiją, Afriką, tiekia alų į Latviją ir Vokietiją, Gira prekiaujama Latvijoje, Lenkijoje, Airijoje, Vokietijoje, Didžiojoje Britanijoje, Rusijoje.

AB „Gubernija“ dirba sunkiomis finansinėmis sąlygomis ir esant kitiems neapibrėžtiems veiksniams, kurie gali turėti įtakos bendrovės veiklos perspektyvoms. Bendrovė eilę metų iš eilės dirba nuostolingai, todėl dėl nuostolių arba pasikeitusių aplinkybių rinkoje bei ekonominės krizės, ateities veikla bus sunki.

Bendrovės įstatinis kapitalas 24 814 720 Lt. Vienos akcijos nominali vertė 1 Lt. Visos akcijos apmokėtos. Bendrovė savų akcijų per ataskaitinį laikotarpį nepirko.

Vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius 2008 metų gruodžio 31 d. buvo 231 darbuotojai, 2007 metų gruodžio 31 d. buvo 270 darbuotojų.

Bendrovė tarpinės finansines ataskaitas skelbia AB „Gubernija“, interneto puslapyje <http://www.gubernija.lt/>.

II. APSKAITOS PRINCIPAI

AB „Gubernija“, savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių, vertybinių popierių rinkos įstatymais, kitais Lietuvos Respublikos įstatymais ir teisės aktais. Bendrovė finansinę atskaitomybę rengia vadovaujantis Lietuvos Respublikoje finansinę apskaitą reglamentuojančiais teisės aktais, tarptautiniais finansinės atskaitomybės standartais ir bendrovės apskaitos politika. Bendrovė vykdo veiklą, numatytą bendrovės įstatuose.

Finansinė atskaitomybė parengta remiantis prielaida, kad bendrovė artimiausioje ateityje galės tęsti savo veiklą. Šiose ataskaitose skaičiai pateikti nacionaline valiuta, litais (Lt).

Generalinio direktoriaus įsakymu, nuo 2008 metų liepos mėnesio AB „Gubernija“ pakeitė ilgalaikio turto (gamybinių įrengimų grupės) apskaitos politiką- įrengimams apskaityti perkainojimo metodas pakeistas į įsigijimo savikainos metodą ir atliktas antrinis pastatų ir statinių perkainojimas. UAB Korporacija „Matininkai“ atliko antrinį pastatų ir statinių perkainojimą ir nustatė pastatų ir statinių rinkos vertę 2008 metų liepos 1 d.

III. AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS

1 pastaba. Nematerialusis turtas

Per ataskaitinį laikotarpį AB „Gubernija“ nematerialaus turto nepirko. Nurašyta programinė įranga, kuri pilnai amortizuota ir morališkai pasenusi.

2008 m. gruodžio 31 d. nematerialaus turto likutinė vertė 59 338 Lt. (priedas Nr.1)

2 pastaba. Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikio turto grupėms: (pastatai, statiniai) 2008 metų liepos 1 d. atliktas antrinis perkainojimas , o įrengimams apskaityti perkainojimo metodas pakeistas į įsigijimo savikainos metodą . Apskaitos politikos keitimas, liečiantis įrengimus, neturėjo įtakos bendrovės ankstesnių metų ir einamųjų metų finansiniams rezultatams , bet sumažėjo gamybinių įrengimų straipsnio balansinė vertė ir atitinkamai perkainojimo rezervas ir sudarytieji atidėtojo mokesčio įsipareigojimai.

Apskaitos politikos keitimo įtaka ankstesnių laikotarpių metiniam balansui

TURTAS/ ASSETS	2004 -12-31 iki apsk politikos keitimo	2004-12-31 po apsk politikos keitimo/ after change in accoun.p olicy	2005-12-31 iki apsk politikos keitimo	2005 - 12-31 po apsk politikos keitimo/ after change in account. policy	2006-12-31 iki apsk politikos keitimo	2006-12-31 po apsk politikos keitimo/ after change in accoun.p olicy	2007-12-31 iki apsk politikos keitimo	2007-12-31 po apsk politikos keitimo/ after change in accoun.p olicy
MATERIALUSIS TURTAS/ TANGIBLE ASSETS								
Mašinos ir įrengimai / Machinery & equipment	25 563 818	22 898 557	25 203 674	23 296 781	21 296 546	19 834 451	19 171 282	18 040 941
Perkainojimo rezervas (rezultatai) Revaluation reserve	4 796 418	2 530 947	3 925 706	2 306 260	3 323 389	2 082 303	2 859 941	1 900 846
Atidėtieji mokesčiai/ Deferred taxes	846 427	446 638	1 278 250	878 461	1 089 832	690 043	946 948	547 159

Apskaitos politikos keitimo įtaka ankstesnių laikotarpių tarpiniams balansams

TURTAS/ ASSETS	2004 - 12-31 iki apskaitos politikos keitimo	2005-09- 30 iki apskaitos politikos pakeitimo	2005-09- 30 po apskaitos politikos pakeitimo/after change in account. policy	2006-09- 30 iki apskaitos politikos pakeitimo	2006-09- 30 po apskaitos politikos pakeitimo/after change in account. policy	2007-09- 30 iki apskaitos politikos pakeitimo	2007-09- 30 po apskaitos politikos pakeitimo/after change in account. policy	2008-09- 30 po apskaitos politikos pakeitimo /afterchange in account. policy
MATERIALUSI S TURTAS/ TANGIBLE ASSETS								
Mašinos ir įrengimai / Machinery & equipment	25 563 818	25 952 674	23 981 597	22 528 593	20 974 799	19 987 355	18 779 131	15 907 883
Perkainojimo rezervas (rezultatai) Revaluation reserve	4 796 418	4 831 852	2 746 664	3 364 165	2 097 818	2 967 255	1 941 960	9 544 334
Atidėtieji mokesčiai/ Deferred taxes	846 427	1 528 769	1 128 980	1 278 250	878 461	1 026 985	627 789	1 684 294

Dėl 2008 metų liepos 1 d. atlikto pastatų ir statinių antrinio perkainojimo pastatų vertė padidėjo 9 544 294 lt., statinių vertė sumažėjo 365 417 Lt. Dėl pastatų perkainojimo registruotas perkainojimo rezervo (rezultatų) padidėjimas 8 112 650 Lt. ir 1 431 644 Lt. atidėtojo mokesčio įsipareigojimo padidėjimas, susijęs su pastatų perkainojimu. Dėl antrojo statinių perkainojimo bendrovė registravo, turto vertės sumažėjimą, mažindama turtą (perkainojimas statiniai) ir (įsigijimo savikaina statiniai), perkainojimo rezervą (rezultatus), atidėtojo mokesčio įsipareigojimą ir pripažino 268 049 Lt. nuostolį dėl turto vertės sumažėjimo.

Ilgalaikio materialaus turto likutinė vertė 36 714 634 Lt. Per 2008 metus bendrovė įsigijo turto už 243,8 tūkst litų. AB „Gubernija“ pastatų būklė gera. Įsipareigojimams užtikrinti užstatytas bendrovės nekilnojamas turtas ir gamybiniai įrengimai. Ilgalaikis materialusis turtas (priedas Nr. 2).

3 pastaba. Finansinis turtas

Bendrovė yra investavusi:

- į VŠĮ „Žalioji taškas“ -15 000 Lt.
- į VŠĮ Šiaulių universiteto mokslo ir technologijos parką -2000 Lt.
- UAB „Krepšinis ir mes.“-100 Lt.

Bendrovės finansinio turto apskaitai taikomas įsigijimo savikainos metodas. Per ataskaitinį laikotarpį finansinis turtas nesikeitė.

Atidėto pelno mokesčio turtas

Vadovaujantis persvarstytu 12 TAS, kuris reikalauja, kad atidėto mokesčio turtas ir atidėtojo mokesčio įsipareigojimai būtų pripažinti tik tada, kai tikėtina, kad bus gautas apmokestinamasis pelnas tam, kad būtų galima naudoti atidėtojo mokesčio turtą ir įsipareigojimus, ištyrus rinką ir vadovaujantis atsargumo

principu ir nesitikint būsimaisiais laikotarpiais uždirbti pakankamai apmokestinamojo pelno, bendrovė mažina anksčiau pripažinto atidėtojo mokesčio turta dėl kapitalizuotų pripažinimo sąnaudomis ir atidėtojo mokesčio įsipareigojimą, kuris buvo pripažintas dėl bendrovėje taikyto II investicijų būdo.

Sraipsnio pavadinimas	2008 I-XII	2007-12-31
Atidėto pelno mokesčio turto likutis 2007-12-31		262941
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimo likutis 2007-12-31		439891
Pelno mokesčio turto mažinimas	262941	
Atidėtojo pelno mok mažinimas	-439891	

4 pastaba . Atsargos

Pastaruju metu bendrovėje daug dėmesio skiriama pagrindinių gamybai naudojamų žaliavų ir kitų pagalbinių medžiagų įsigijimui kuo mažiausiomis sąnaudomis. Ieškoma naujų tiekėjų, galinčių palankesnėmis sąlygomis ir kainomis tiekti šias medžiagas.

Rodikliai/ Items	Žaliavos ir komplektavimo gaminiai/ Materials and supplies	Nebaigta gamyba/ Work in progress	Pagaminta produkcija/ Finished goods	Pirktos prekės, skirtos perparduoti/ Other inventories	Iš viso/ Total
a) Atsargų įsigijimo savikaina/ acquisition costs:					
Praėjusių finansinių metų pabaigoje/ at the end of previous financial year	2544268	287571	529083	11049	3371971
Finansinių metų pabaigoje/ at the end of previous financial year	2145450	309208	697566	12896	3165272
b) Nukainojimas iki grynosios galimo realizavimo vertės (atstatymas)/ Reevaluation till realisable value					
Praėjusių finansinių metų pabaigoje/ at the end of previous financial year					
Finansinių metų pabaigoje/ at the end of financial year	2145450	309208	697566	12896	3165272
c) Grynoji galimo realizavimo vertė finansinių metų pabaigoje (a) - (b)/ realisable value at the end of financial year	2145450	309208	697566	12896	3165272
Įkainojimo skirtumai, jei buvo taikomas LIFO būdas/ Evaluation differences if LIFO method was used					
Įkeistų atsargų vertė/ value of mortgaged inventory	2145450	309208	697566	12896	3165272
Atsargos pas trečiuosius asmenis/ Inventory on third parties hands					

5 pastaba. Išanstiniai apmokėjimai

Nemažai pakavimo taros bendrovė perka užsienyje, todėl pagal sutarties sąlygas, už dalį gaunamų prekių mokame iš anksto.

6 pastaba . Gautinos sumos

Pirkėjų įsiskolinimas	Finansiniai metai 2008 m I – XII mėn	Praėję finansiniai metai 2007-12-31
Pirkėjų įsiskolinimas	3924749	5 789291
Nuvertinimas iki atgautinos vertės	-136698	-3350
Kitos gautinos sumos	5086	
IŠ VISO:	3782965	5785941

Bendrovės pirkėjų skolos dalinai yra apdraustos. Daug dėmesio skiriama skolų administravimui.

7 pastaba. Terminuoti indėliai

Balanso straipsnyje „Kitas trumpalaikis turtas“ suma 288 300 Lt. -tai garantas Valstybinei mokesčių inspekcijai dėl akcizinių prekių likučių bendrovės akciziniame sandėlyje.

8 pastaba. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Rodikliai	Finansiniai metai 2008m. I-XII mėn	Praėję finansiniai metai 2007-12-31
Pinigai banke	68499	229157
Pinigai kasoje	8584	16692
Pinigų ekvivalentai	30156	34028
IŠ viso:	107239	279877

9 pastaba .Kapitalas

Rodikliai	Akcijų skaičius	Suma
Akcinio kapitalo struktūra finansinių metų pabaigoje	24814720	24814720
1. Pagal akcijų rūšis		
1.1. Paprastosios akcijos	24814720	24814720
1.2. Privilegijuotosios akcijos		
1.3. Darbuotojų akcijos		
1.4. Specialiosios akcijos		
1.5. Kitos akcijos		
IŠ VISO:	24814720	24814720

Vienos akcijos nominali vertė – 1 Lt. Visos akcijos apmokėtos. AB “Gubernija” vertybiniai popieriai (akcijos) nuo 2004-09-13 yra “NASDAQ OMX „ biržos einamajame prekybos sąraše. Per ataskaitinį laikotarpį AB“Gubernija” savų akcijų nepirko ir neprekiauja kitose biržose.

Metų pabaigoje bendrovės nuosavas kapitalas vėl tapo mažesnis nei nustatyta Akcinių bendrovių 38 str. 3 dalies nuostatuose.

AB „ Gubernija „ ir AB FMI „ Finasta“ (Konstitucijos prospektas 23, Vilnius) yra pasirašiusios sutartį dėl bendrovės išleistų vertubinių popierių apskaitos tvarkymo, periodinių ataskaitų rengimo ir kitų paslaugų teikimo.

10 pastaba. Perkainojimo rezervas

2004 metų pabaigoje bendrovė pirmą kartą perkainojo pastatus, statinius ir gamybinius įrengimus. Generalinio direktoriaus įsakymu nuo 2008 metų liepos 01 d. pakeista ilgalaikio turto (gamybinių įrengimų grupės) apskaitos politika. Gamybiniams įrengimams apskaityti perkainojimo metodas pakeistas į įsigijimo savikainos metodą ir atliktas antrinis pastatų ir statinių perkainojimas.

UAB Korporacija „Matininkai“ atliko antrinį pastatų ir statinių perkainojimą ir nustatė pastatų ir statinių rinkos vertę 2008 metų liepos 1 d.

Kadangi pastatai ir statiniai ir toliaus bus apskaitomi perkainotos vertės būdu, o turto vertės pasikeitimas reikšmingas (balansinė pastatų vertė padidėjo 9 544 294 Lt., statinių vertė sumažėjo 365 416 Lt.) bendrovė pripažino perkainojimo rezervo padidėjimą 8 112 650 Lt. ir atidėtojo mokesčio įsipareigojimo padidėjimą 1 431 644 Lt. Dėl statinių vertės sumažėjimo, nustatyto po 2-ojo perkainojimo, bendrovė registruoja turto vertės sumažėjimą, mažindama turtą (perkainojimas Statiniai), įsigijimo savikaina statiniai, perkainojimo rezervą (rezultatus) ir atidėtojo mokesčio įsipareigojimą ir pripažįsta 268 049 Lt. nuostolį dėl statinių vertės sumažėjimo. Turto vertės sumažėjimas registruojamas tiesiai nuosavo kapitalo sąskaitose.

Apskaitos politikos keitimas, liečiantis įrengimus, neturėjo įtakos bendrovės finansiniams rezultatams, bet sumažėjo gamybinių įrengimų straipsnio balansinė vertė ir atitinkamai perkainojimo rezervas ir sudarytieji atidėtojo mokesčio įsipareigojimai.

Apskaičiuojant pelno mokesčių ateityje leidžiamais atskaitymais bus laikomas tik tai to turto įsigijimo savikainos nusidėvėjimo sąnaudos. Tuo tarpu nusidėvėjimas, apskaičiuotas nuo turto vertės padidėjimo, nemažins atskaitinio laikotarpio pelno mokesčio (apskaičiuoto pagal Pelno mokesčio įstatymo reikalavimus). Atidėtųjų mokesčių pripažinimas ir panaudojimas daro poveikį tik finansinėms ataskaitoms ir pelno (nuostolių) ataskaitai.

Nudėvint perkainoto turto dalį, mažinamas perkainojimo rezervas ir fiksuojamas nepripažintas atskaitinių metų pelnas, o panaudotas atidėtasis pelno mokestis fiksuojamas pelno (nuostolių) ataskaitoje.

12 pastaba. Ilgalaikiai įsipareigojimai

AB "Gubernija" kreditorius. UAB "Respublikos investicija". Bendrovės prievolių, kylančių iš Kreditavimo sutarties, nustatyta vykdymo tvarka ir terminai nepasikeitė, tačiau bendrovė, dėl sudėtingos finansinės padėties, nepajėgi vykdyti savo įsipareigojimų. Įsipareigojimams užtikrinti yra užstatytas bendrovės ilgalaikis turtas (pastatai ir gamybiniai įrengimai).

Įkeisto turto pavadinimas	Turto vertintojų nustatyta vertė įkeitimo momentu
Gamybiniai įrengimai	27 650 880
Pastatai	9 379 704
Iš viso:	37 030 584

13 -14-15-16 -17 pastaba . Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai Lt.

Rodikliai	Skolos ar jų dalys, apmokėtinos		
	Per vienerius finansinius metus	Po vienerių metų, bet ne vėliau kaip per penkerius metus	Po penkerių metų
Mokėtinų sumų skaidymas pagal rūšis			
Ilgalaikių skolų einamųjų metų dalis	6310840	11459558	
Kitos skolos	2793274		
Skolos tiekėjams	4609671	-	
Avansu gautos sumos p/g pasirašytas sutartis	1911164	-	
Du darbo santykiais susiję įsipareigojimai	1414262	-	
Kitos mokėtinos sumos, mokėtini mokesčiai	2006036		
Akcizas	965804		
Aplinkos teršimo mokestis	7038		
Nekilnojojo turto mokestis	16751		
Pridėtinės vertės mokestis	492912		
Kitos mokėtinos sumos	523530		
Atidėti mokesčiai		1629617	
IŠ VISO:	19045247	13089175	-

Kitų mokėtinų sumų ir trumpalaikių įsipareigojimų straipsnis apima mokėtiną akcizą, pridėtinės vertės, aplinkos taršos mokesčių iš mobiliųjų ir stacionariųjų šaltinių, nekilnojamojo turto, žemės nuomos, transporto savininkų mokesčius bei kitas mokėtinas sumas.

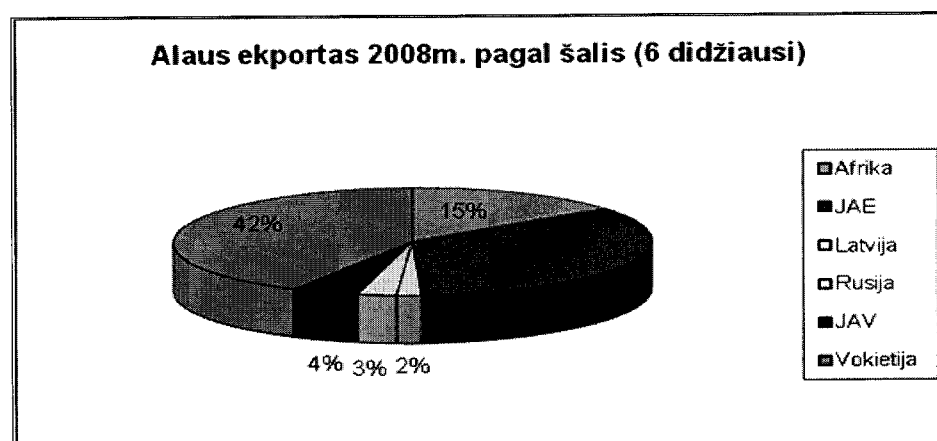
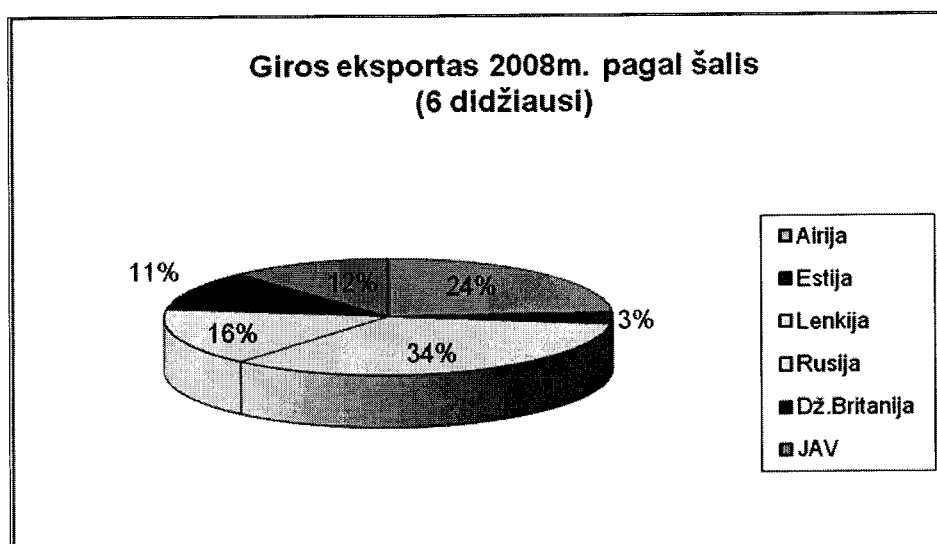
18-19 pastaba . Pardavimų pajamos
Tūkst.. Lt

Eil. Nr.	Rodiklis	2008 m. I-XII mėn.	2007 m. I-XII mėn.
1.	Pardavimo pajamos/sales	38,32	50.48
2.	Pardavimo savikaina/cost of sales	30,04	39.58

Lt.

Rodikliai Lt.	Segmentai (produkcijos, prekių, veiklos rūšys)									Visos įmonės	
	Alus		Nealkoholiniai gėrimai		Sidrai		Kiti			2008 I-XII	2007 I-XII
	2008 I-XII	2007 I-XII	2008 I-XII	2007 I-XII	2008 I-XII	2007 I-XII	2008 XII	2007 I-XII		2008 I-XII	2007 I-XII
Pajamos Lt	29433113	39960697	7838562	7697962		1703555	1045034	1118478		38316709	50480692
Savikaina Lt	25291923	33869173	4305151	4278278		1296990	441820	139321		30038894	39583762
Bendrasis pelnas Lt	4141190	6091524	3533411	3419864		406565	603214	979157		8277815	10896930

Pardavimų struktūra užsienio rinkose

Per 2008 metus produkcijos į užsienio šalis parduota už 2,7 mln. Lt. ir tai sudaro 7,2 proc. visų pardavimų. (2007 metais sudarė 8,5 proc. visų pardavimų). Produkcijos pardavimo pajamos lyginant su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu sumažėjo 24,1 proc. Siekiant tenkinti pirkėjų poreikius, bendrovė sistemingai papildė gėrimų asortimentą, pagamino ir pateikė rinkai: „Grand“ alų šeimą: Grand“ 5,9, „Grand“ 3,9, ir „Grand“ 9,5, išplėtė nealkoholinių gėrimų asortimentą : išleido „Valstičių girą“, Gubernijos girą (Obolių skonio), „Gubernijos gira „ 0,75 l talpoje, pagamino gaivųjį gėrimą „Guber cola“ tačiau pasiekti praėjusių metų pardavimų lygio nepavyko.

Alaus pardavimų sumažėjimas turėjo neigiamos įtakos bendrovės bendrojo pelningumo rodikliui. Sumažėjus pagamintos produkcijos kiekiui išaugo pastovūs kaštai, tenkantys 1 dal. produkcijos. Savikainos padidėjimui įtakos turėjo žaliavų ir energetinių resursų pabrangimas bei struktūriniai produkcijos pokyčiai.

Pagrindinių gaminių pardavimai natūrine ir vertine išraiška

Produkcija	2008			2007			2006		
	Tūkst. dal	Tūkst. Lt	Proc.	Tūkst. dal	Tūkst. Lt	Proc.	Tūkst. dal	Tūkst. Lt	Proc.
Alus, iš jų:	1473	30262,0	79,01	2433,5	42119,7	82,6	2873	47939	87,9
buteliuose	1356,50	27430,9	71,61	2276,2	38623,6	75,8	2681	47116	80,9
Kitas (keg)	116,50	2831,1	7,4	157,3	3496,1	6,8	192	3823	7,1
Duonos gira	202,9	5576,2	14,56	233,03	5534,9	10,8	198	4017	7,4
Kita gira	225,90	2463,2	6,43	226,0	2162,9	4,2	212	1864	3,5
sidrai				118,5	1148,6	2,4	30	713	1,2
Iš viso:	1901,8	38301,40	100	3011,03	50966,10	100	3313	54533	100

20 pastaba. Veiklos sąnaudos

Veiklos sąnaudos, lyginant su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, sumažėjo 19,24 proc. arba 2,9 mln. Lt., įvertinant tai, kad brango kuras, kitos medžiagos ir paslaugos. Bendrovė ir toliau vykdo labai griežtą ir kryptingą visų resursų taupymo politiką.

21 pastaba. Finansinė ir investicinė veikla

Bendrovė per 2008 metus patyrė 2,1 mln. Lt. finansinės veiklos sąnaudų. Didžioji jų dalis - sumokėtos palūkanos kreditoriams.

Rodikliai/ Items	Finansiniai metai 2008-12-31	Praėję finansiniai metai 2007-12-31
a) Finansinės ir investicinės veiklos pajamos/Total	8025	5 358
Banko palūkanų pajamos	1039	3 473
Banko komisiniai/valiutų kursų skirtumai	6985	1 885
b) Finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos	(2119793)	(1 859 296)
Banko komisiniai, valiutų kurso skirtumai	374277	179 718
Palūkanos už paskolą	1267115	1355111
Delspinigiai, baudos, kitos finansinės sąnaudos	478401	324 467
c) Finansinės ir investicinės veiklos rezultatas (a-b)	(2111768)	(1 853 938)

22 pastaba . Atidėtojo pelno mokesčio panaudojimas

IX „Pelno mokesčiai“ eilutėje įrašyta suma yra panaudotas pelno mokesčio atidėjimas dėl ilgalaikio turto perkainojimo nusidėvėjimo, kuriems ankstesniais laikotarpiais buvo suformuoti pelno mokesčio atidėjimai.

23 pastaba. Grynasis pelnas (nuostoliai)

2008 metais bendrovė dirbo nuostolingai ir patyrė 6,1 mln Lt. nuostolį prieš apmokestinimą. Pelnas prieš amortizaciją, nusidėvėjimą ir sumokėtas palūkanas (EBITDA) 1 193 370 lt. Balanso IV.1 eilutėje „Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)“ suma nesutampa su Pelno (nuostolių) ataskaitos XIII. eilute „Grynasis pelnas (nuostoliai)“ dėl perkainotos turto dalies nusidėvėjimo nepripažinto ataskaitinių metų pelno .

Pelno paskirstymo projektas

Straipsniai/ Item	Suma (Lt)/ Amount
Nepaskirstytasis rezultatas – pelnas (nuostoliai) – praėjusių finansinių metų pabaigoje/ Profit brought forward from the previous year	(16 483 971)
Grynasis finansinių metų rezultatas – pelnas (nuostoliai)/ Current year profit (loss)	(5967019)
Pelno nuostolių ataskaitoje nepripažintas ataskaitinių metų pelnas/Profit(loss),excluded from income statement	754 424
Paskirstytinas rezultatas – pelnas (nuostoliai) – finansinių metų pabaigoje/ Profit(loss) to be appropriated at the end of financial year	(21 696 565)
Akcininkų įnašai nuostoliams padengti/ Shareholders contributions to cover losses	
Pervedimai iš rezervų / Transfers from reserves	
Paskirstytinas pelnas / Profit to be appropriated	
Pelno paskirstymas/ Appropriation of profit::	
- į įstatymo numatytus rezervus/ to legal reserves:	
- į kitus rezervus/ to other reserves:	
- dividendai / dividends	
- kiti / other appropriation	
Nepaskirstytasis rezultatas – pelnas (nuostoliai) – finansinių metų pabaigoje/ Profit (loss) to be carried forward at the end of the current year	(21696565)

Kita reikšminga informacija

FINANSINIAI RYŠIAI SU ĮMONĖS VADOVAIS IR KITAIS SUSIJUSIAIS ASMENIMIS

(Lt)

Rodikliai/ Items	Finansiniai metai/ Current financial year	Praėję finansiniai metai/ Previous financial year	Likutis finansinių metų pabaigoje/ Saldo at the end of the year
A. Per metus priskaičiuotos sumos, susijusios su darbo santykiais/ Remunerations paid to:			
1. Vadovams/ Management (Directors)	580867	637743	0
2. Kitiems susijusiems asmenims/ Other related persons	7357	23912	
Vidutinis vadovų skaičius per metus/ Average number of managers during the year	6	7	X

Juridinių asmenų registre 2008 metų sausio 14 d. įregistruoti bendrovės įstatai su padidintu įstatiniu kapitalu.

Bendrovės įstatinis kapitalas po padidimo 24 814 720 lt. (7 186 740 EUR). 2008-04-17 d AB,, Gubernija“ gavo Vito Tomkaus ir UAB „ Respublikos spaustuvė“ pranešimą apie balsavimo teisių netekimą ir Povilo Stumbrio pranešimą apie balsavimo teisių įgijimą.

2008 metų balandžio 17 d. atsistatydino bendrovės generalinis direktorius Romas Bubnelis.

2008 metų rugpjūčio 13 d. atstatytas AB ,, Gubernija ,, nuosavas kapitalas.

2008 metų spalio mėn. uždaryta nuostolingai dirbusi Jonišio firminė parduotuvė. Taip pat 2008 metų spalio mėn. pareikšta pretenzija pirkėjui amerikijoje USA“ Gubernija co LTD ,, dėl 50 435,58 USD skolos už parduotą produkciją ir dėl šios kompanijos skolos sudaryta debitorinio išieškojimo sutartis su UAB“ IGK service LT“ ir gautas atsakymas , kad ši bendrovė jokio turto neturi ir skolos išieškojimas yra negalimas.

Už prarastą bendrovės turtą iš SIA ,, Envils“ prisiteista 6676 latų suma .

2008 metų gruodžio 18 d. gautas Povilo Stumbrio pranešimas apie balsavimo teisių netekimą ir Vito Tomkaus ir UAB „Respublikos spaustuvė“ apie balsavimo teisių įsigijimą.

2009 metų sausio 9 d. išplatino esminį įvyki, kad dėl gaminamos produkcijos paklausos sumažėjimo ir ekonominio nuosmukio bendrovė (išskyrus nepertraukiamą gamybą) dirba keturias dienas per savaitę.

2009 metų vasario 02 d. valdybos posėdyje patenkintas AB ,, Gubernija generalinio direktoriaus Povilo Stumbrio prašymas atšaukti jį iš generalinio direktoriaus pareigų ir nuo 2009 m. vasario 3 d. išrinkti Dianą Veleckienę laikinai eiti bendrovės generalinio direktoriaus pareigas, iki bus paskirtas nuolatinis bendrovės vadovas. Taip pat paskebta , kad 2009 metų vasario 12 d. 13 val. šaukiamas pakartotinis neeilinis visuotinis akcininkų susirinkimas ir paskelbta jo darbotvarkė.

2009 metų vasario 12 d. AB ,,Gubernija ,, gavo Vilniaus apygardos teismo 2009 metų vasario 12 d. nutartį, kuria teismas nusprendė uždrausti AB ,, Gubernija vykdyti 2009 metų vasario 12 d., 13 val sušauktą neeilinį pakartotinį visuotinį akcininkų susirinkimą ir iki 2009 metų kovo 21 d. be atskiro teismo leidimo AB ,, Gubernija“ negali vykdyti ir šaukti akcininkų susirinkimo.

AB” Gubernija” 2008 metų finansinė atskaitomybė audituota.

L.e. generalinio direktoriaus pareigas

Diana Veleckienė

METINIS PRANEŠIMAS

Ataskaitinis laikotarpis nuo 2008-01-01...2008-12-31

Akcinė bendrovė Gubernija (toliau - Bendrovė) įregistruota 1993 m. gegužės 5 d. Įmonės kodas 144715765. Buveinės adresas Dvaro g. 179, LT-76176 Šiauliai. Elektroninis paštas: [info@gubernija.lt.](mailto:info@gubernija.lt), interneto svetainės adresas : [www.gubernija . lt.](http://www.gubernija.lt)

Trumpas bendrovės istorijos aprašymas.

AB „ Gubernija „ yra seniausia Lietuvoje veikianti pramoninė alaus darykla, išaugusi iš manufaktūrinės dvaro karčiamos ir alaus bravoro. Žinoma, jog 1682 m. jos gaminiai pasiekdavo ne tik įvairias Lietuvos vietas, bet ir dalį vakarų Baltarusijos, Minską. Varšuvoje esančiuose Radvilų istoriniuose archyvuose yra dokumentas datuotas XVII a. antros pusės, kuriame smulkiai aprašomas Šiaulių dvaro bravoras. Gubernijos alaus darykla pagrįstai laikoma seniausia alaus darykla Lietuvoje.

Pirmoji alaus daryklos rekonstrukcija, prasidėjusi 1799 m., trūko daugiau kaip dešimt metų. Antroji daryklos rekonstrukcija vyko XIX a. paskutinį dešimtmetį ir XX a. pradžioje. Iki XIX a. pabaigos visi darbai buvo atliekami rankiniu būdu. Alus buvo pilstomas vien į statinaites ir tik XIX a. pabaigoje buvo pradėta pilstyti į butelius.

Antrojo pasaulinio karo metais Gubernijos alaus darykla buvo labai sugriauta ir sudeginta, tačiau 1944 m. rugpjūčio mėn. darykla vėl pradėjo veikti. Pamažu darykla plėtėsi, augo. 1982 m. buvo atidarytas erdvus alaus pilstymo baras, 1985 m. pastatytas administracinis-buitinis pastatas. 1996 m., privatizavus alaus daryklą, prasidėjo naujas daryklos istorijos etapas. 1999 m. alaus darykloje pradėta esminė rekonstrukcija. Senosios Gubernijos teritorijoje pastatyta moderni, šiuolaikinių technologijų alaus darykla.

Veiklos teisiniai pagrindai ir apžvalga

AB „ Gubernija“ savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių, vertybinių popierių rinkos įstatymais, kitais Lietuvos Respublikos įstatymais ir teisės aktais, savo įstatais ir apskaitos politika.

Bendrovė turi firmines parduotuves Dvaro 179, V.Kudirkos 44 A, Vilniaus g.15 A, Lyros g. 13, Birutės g. 37, Šiauliuose , Juozapavičiaus pr. 10A, Kaune, Šaltupio g.26, Anykščiuose, Taikos pr.115-119, Naikupės pr.44, Klaipėdoje, Kęstučio g. 4, Kretingoje, Gerosios Vilties 18A, Vytauto g.39 Vilniuje, taip pat AB “Gubernija” turi atstovybę ir didmeninės prekybos sandėlį (M. Slezevičiaus g. 7, Vilnius).

AB „ Gubernija“ priklauso Lietuvos aludarių asociacijai, tačiau nuo 2008-07-02 AB „ Gubernija“ narystė Lietuvos aludarių asociacijos veikloje suspenduota. Taip pat AB „ Gubernija“ priklauso Šiaulių pramoninkų asociacijai .

Bendrovės pagrindinė veiklos kryptis – alaus, alaus gėrimų, sidro, giros gamyba ir pardavimas. Bendrovė pastoviai atnaujinama gaminamos produkcijos asortimentą, daug dėmesio skiria kokybei.

Bendrovė jau eilę metų iš eilės dirba nuostolingai, tačiau pastarieji metai buvo ypatingai sudėtingi , nes bendrovė dirba labai sunkiomis finansinėmis sąlygomis ir esant kitiems neapibrėžtiems veiksniams, kurie gali turėti įtakos bendrovės veiklos perspektyvoms. Ypatingai sunkus veiklos požiūriu buvo 2008 metų pirmas pusmetis: trūko apyvartinių lėšų, kilo žaliavų , medžiagų, paslaugų ir energetinių resursų kainos. Dėl pagrindinių žaliavų ir kitų gamybai reikalingų medžiagų trūkumo bendrovė sumažino gaminamos produkcijos asortimentą. Bendrovė tik dalinai patenkina pagrindinių prekių pirkėjų užsakymus, kiti užsakymai vykdomi tik dalinai arba iš vis nevykdomi. Visa tai matydami žaliavų , medžiagų ir paslaugų tiekėjai ėmė reikalauti išakstinio mokėjimo už už parduodamas AB „ Gubernija“ prekes ir reikalauti skolų.

2008 metų balandžio 17 d. atsistatydino bendrovės generalinis direktorius Romas Bubnelis. Nuo 2008 metų balandžio 29 d. generaliniu direktoriumi paskirtas Povilas Stumbrys.

Atlikus kai kuriuos struktūrinius pakitimus bendrovės veikloje bei mobilizavus vidinius resursus, atsisakius nuostolingų produkcijos tiekimo sutarčių, padėtis buvo dalinai stabilizuota birželio mėn pabaigoje.

Per 2008 metus atlikta daug veiksmų peržiūrint produkcijos pardavimo kainas, atsisakant nuostolingos eksporto, netikslingos patalpų ir teritorijų nuomos. Išėjo iš darbo turintys patirtį pardavimų skyriaus darbuotojai, o naujiems darbuotojams dar labai trūksta patirties. Viena pagrindinių komplikuošios Bendrovės padėties priežasčių yra pardavimų sumažėjimas ir sąlyklo bei energetinių resursų reikšmingas pabrangimas. Bendrovės gaminių struktūroje alus ir alaus gėrimai sudaro 77,5 proc. 2008 metais alaus pagaminta 1485,1 tūkst. dekalitrų, tai 878,9 tūkst. dekalitrų mažiau nei jo buvo pagaminta 2007 metais. Sumažėjus pagamintos produkcijos kiekiui, išaugo

pastovūs kaštai, tenkantys 1 dalį produkcijos. Savikainos padidėjimui įtakos turėjo žaliavų, darbo ir energetinių resursų pabrangimas bei struktūriniai produkcijos pokyčiai.

Finansinių veiklos rezultatų analizė

2008 metais AB „Gubernija“ dirbo nuostolingai (nuostolis prieš apmokestinimą 6,11 mln. Lt.), Tokį rezultatą lėmė pardavimų kritimas, didelė kadru kaita, Tuo tarpu pelnas prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją (EBITDA) yra teigiamas 1,19 mln. Lt. taip yra dėl to, kad ženkliai bendrovės sąnaudų dalį sudaro ilgalaikio turto nusidėvėjimas ir amortizacija.

2008 metais daug dėmesio buvo skirta išlaidų kontrolei ir veiklos optimizavimui, tačiau teigiamų rezultatų pasiekti nepavyko.

Bendrovės bendras turtas 2008 m. gruodžio 31 d.d. sudarė 44,49 mln. Lt., trumpalaikis turtas 2008 m. gruodžio 31 d. sudarė 7,6 mln. Lt. trumpalaikiai įsipareigojimai- 19,05 mln. Lt.

Šiuo metu bendrovės finansinė padėtis yra labai sudėtinga. Vėluojama mokėti mokesčius, skolas tiekėjams, atsiskaityti su atleistais iš darbo darbuotojais ir bendrovėje dirbančiais darbuotojais. Siekiant išvengti konfliktų su atleistais iš darbo darbuotojais, su jais sudarytos sutartys dėl atsiskaitymo grafikų. Metų pabaigoje AB „Gubernija“ nuosavas kapitalas tapo mažesnis kaip ½ įstatuose nurodyto įstatinio kapitalo dydžio. Bendrovės administracija ir valdyba informuota apie susidariusią padėtį ir ne vėliau kaip per tris mėnesius turi priimti sprendimus susidariusiai padėčiai ištaisyti.

Mokumo rodiklis

Nr.	Rodiklio pavadinimas	Rodiklio apskaičiavimas	Laikotarpis		Rekomenduojamas dydis
			2008	2007	
1	Bendras mokumas	<u>Trumpalaikis turtas</u> Per vienerius metus mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	0.40	0.50	1,2-2
2	Mokumo greitis	<u>Trumpalaikis turtas - atsargos</u> Per vienerius metus mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	0.22	0.31	Daugiau nei 1
3	Grynasis apyvartinis kapitalas	<u>Trumpalaikis turtas - Per vienerius metus mokėtinos sumos ir įsipareigojimai</u>	11349246.00	9862836.00	>0

Įsiskolinimo rodikliai

Nr.	Rodiklio pavadinimas	Rodiklio apskaičiavimas	Laikotarpis		Rekomenduojamas dydis
			2008	2007	
1	Bendras skolos rodiklis	<u>Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai</u> Turtas iš viso	0.72	0.81	Iki 0.5
2	Trumpalaikis įsiskolinimas	Per vienerius metus mokėtinos sumos ir įsipareigojimai Kapitalas ir rezervai	1.54	2.44	Iki 1.3
3	Grynųjų pinigų įsiskolinimo santykis	<u>Grynųjų pinigų + terminuoti ind. + vertyb. popieriai</u> Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	0.01	0.01	Nuo 0.8
4	Absolūtus grynųjų pinigų įsiskolinimo santykis	<u>Gryni pinigai sąskaitoje ir kasoje</u> Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	0.00	0.01	Nuo 0.3
5	Skolos - akcinio kapitalo koeficientas	<u>Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai iš viso</u> Kapitalas ir rezervai	2.60	4.37	Iki 1

Veiklos valdymo efektyvumo rodikliai

Nr.	Rodiklio pavadinimas	Rodiklio apskaičiavimas	Laikotarpis		Rekomenduojamas dydis
			2008	2007	
1	Atsiskitymų apyvartumas	<u>Pardavimai ir paslaugos</u> Per 1 metus gautinos sumos ir įsipareigojimai	10.1	8.7	
2	Atsiskitymų apyvartumas dienomis	<u>Per 1 metus gautinos sumos ir įsipareig. * 365</u> Pardavimai ir paslaugos	36.1	41.9	30-60
3	Trumpalaikio turto apyvartumas kartais	<u>Pardavimai</u> Trumpalaikis turtas	5.0	5.0	
4	Ilgalaikio turto apyvartumas kartais	<u>Pardavimai</u> Ilgalaikis turtas	1.0	1.5	
5	Viso turto apyvartumas kartais	<u>Pardavimai ir paslaugos</u> Turtas iš viso	0.9	1.2	1.6-1.8

Įmonės pelningumo rodikliai

Nr.	Rodiklio pavadinimas	Rodiklio apskaičiavimas	Laikotarpis	
			2008	2007
1	Bendras pelningumas	<u>Bendras pelnas</u> Pardavimai ir paslaugos	0.22	0.22
2	Grynasis pelningumas	<u>Grynasis pelnas paskirstymui</u> Pardavimai ir paslaugos	-0.16	-0.12
3	Veiklos pelningumas	<u>Veiklos pelnas</u> Pardavimai ir paslaugos	-0.10	-0.08
4	Įprastinės veiklos pelningumas	<u>Įprastinės veiklos pelnas</u> Pardavimai ir paslaugos	-0.16	-0.12
5	Aktyvų pelningumas	<u>Ataskaitinių metų pelnas prieš apmokestinimą</u> Turtas iš viso	-0.14	-0.14
6	Nuosavo kapitalo pelningumas	<u>Ataskaitinių metų pelnas prieš apmokestinimą</u> Kapitalas ir rezervai	-0.49	-0.73

Akcijų ir kapitalo įvertinimo rodikliai

Nr.	Rodiklio pavadinimas	Rodiklio apskaičiavimas	Laikotarpis	
			2008	2007
1	Grynasis pelnas, tenkantis 1 akcijai	<u>Grynasis ataskaitinio laikotarpio rezultatas</u> Akcijų skaičius	-0.24	-0.25
2	Išmokų rodiklis	<u>Bendra išmokėtų dividendų suma</u> Grynasis ataskaitinio laikotarpio rezultatas	0.000	0.00

Vertybiniai popieriai

Juridinių asmenų registre 2008 metų sausio 14 d. įregistruoti bendrovės įstatai su padidintu įstatiniu kapitalu. Bendrovės įstatinis kapitalas po padidinimo 24 814720 Lt. (71868740 EUR). Kapitalas padalintas į 24 814 720 paprastasias vardines akcijas. Vienos akcijos nominali vertė 1 Lt. Visos akcijos yra pilnai apmokėtos AB „Gubernija“ paprastosios vardinės akcijos yra „NASDAQ –OMX“ Einamajame prekybos saraše (įtraukti 2004-09-13). Prekyba bendrovės akcijomis 2004-2008 metais vyksta Vilniaus vertybinių popierių biržoje. AB GUBERNIJA akcijomis kitose biržose neprekiuojama. AB „Gubernija“ savų akcijų per ataskaitinį laikotarpį nepirko.

VP prekybos istorija

Valiuta :LTL

Rodiklis	2004	2005	2006	2007	2008
Atidarymo kaina	5,20	0	1,45	1,19	1,18
Didžiausia kaina	8,70	7,55	1,70	2,31	1,19
Mažiausia kaina	5,20	0,73	0,84	0,90	0,37
Paskutinė kaina	7,90	1,45	1,19	1,19	0,42
Apyvarta vnt	217417	12936562	3287841	3002289	184244
Apyvarta mln.	1,62	19,42	5,06	4,78	0,15
Kapitalizacija mln.	17,21	31,59	25,93	25,93	9,15

AB „Gubernija“, ir AB FMĮ „Finasta“ (Konstitucijos prospektas 23, Vilnius) yra pasirašiusios sutartį dėl bendrovės išleistų vertybinių popierių apskaitos tvarkymo, periodinių ataskaitų rengimo ir kitų paslaugų teikimo.

Bendras bendrovės akcininkų skaičius – 288

Akcininkai, nuosavybės teise turėję ar valdę daugiau kaip 5 proc. emitento įstatinio kapitalo 2008-12-31 d.

Akcininko vardas, pavardė (įmonės pavadinimas, rūšis, buveinės adresas, kodas)	Turimų akcijų kiekis, vnt.	Turima įstatinio kapitalo dalis, proc.	Turima balsų dalis, proc.	Su kartu veikiančiais asmenimis turimų balsų dalis, proc.
VITAS TOMKUS	LT0000114357 PVA 7297223	29,41	29,41	39,36
UAB „REPUBLIKOS“ SPAUSTUVĖ, A. Smetonos g. 2, Vilnius, į.k. 124250999	LT0000114357 PVA 2 469 200	9,95	9,95	
LARISA AFANASEVA	LT0000114357 PVA 2590110	10,44	-	2007-03-21 perleista balsavimo teisė UAB Respublikos spaustuvė dvejiems metams iki 2009-03-22
TAKHIR SHABAEV	LT0000114357 PVA 1 310 160	5,27	-	2007-03-21 perleista balsavimo teisė UAB Respublikos spaustuvė dvejiems metams – iki 2009-03-22
ROMUALDAS DUNAUSKAS	LT0000114357 PVA 2870090 LT0000127615 PVA 790441 Viso:3660531	14,75	14,75	

VILIOLETA DUNAUSKIENĖ,	LT0000114357 PVA 98940 LT0000127615 PVA 27249 Viso:126189	0,51	0,51	39,91
LINA DUNAUSKAITĖ,	LT0000114357 PVA 11 740 LT0000127615 PVA 3233 Viso:14973	0,06	0,06	
UAB „LINOS NAMAI“, Vilniaus g. 166, Šiauliai, į.k. 300038452	LT0000114357 PVA1369039 LT0000127615 PVA1448828 Viso:2815867	11,34	11,34	
JAVELIN FINANCE, Siute 4, 41 Lower Baggot Street, Dublin, Airija, į.k. 221234	LT0000114357 PVA 2 696 480 LT0000127615 PVA593738	13,25	13,25	

AB „Gubernija“ akcininkai neturi specialiųjų kontrolės teisių.

2008 m. balandžio 17 d. AB „Gubernija“ gavo Vito Tomkaus ir UAB „Respublikos spaustuvė“ pranešimus apie balsavimo teisių netekimą ir Povilo Stumbrio pranešimą apie balsavimo teisių įgijimą. 2008 metų gruodžio 15 d. AB „Gubernija“ gavo Vito Tomkaus ir UAB „Respublikos spaustuvė“ pranešimus apie balsavimo teisių įgijimą ir Povilo Stumbrio pranešimą apie balsavimo teisių netekimą. Deklaruojamos ribos peržengimo priežastis, 2008 metų gruodžio 9 d. susitarimai dėl 2008 metų balandžio 16 d. sutarties dėl balsavimo teisių perleidimo, nutraukimas.

Darbuotojai

2008 m. gruodžio 31 d. bendrovėje dirbo 231 darbuotojai (2007 m. gruodžio 31 d. – 270). Darbo sutartyse su emitento darbuotojais nėra numatytų ypatingų teisių ar pareigų bei kompensacijų nutraukus darbo sutartis.

Darbuotojų grupė	Vidutinis sąrašinis skaičius			Išsilavinimas												Vidutinis atlyginimas, Lt		
				aukštasis			spec. vidurinis			vidurinis			Nebaigtas vidurinis					
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Vadovai	7	7	6	7	7	6										7717	7344	9337
Specialistai	80	83	74	32	32	24	46	44	44	2	4	6				2172	2228	2192
Darbininkai	195	180	151	2	1	1	26	20	16	164	145	124	20	14	10	1436	1627	1864

AB „Gubernija“ įstatų pakeitimo tvarka numatyta emitento įstatuose. Akcinių bendrovių įstatatai: „6.2 bendrovės visuotiniam akcininkų susirinkimui priskiriama Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatyme nustatyta kompetencija; keisti bendrovės įstatus (išskyrus Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatyme numatytus atvejus)“. AB „Gubernija“ turi visuotinį akcininkų susirinkimą, ir vienasmenį valdymo organą – bendrovės vadovą (generalinį direktorių) bei kolegialų valdymo organą – valdybą, stebėtojų taryba bendrovėje nesudaroma. Valdybą 4 metų laikotarpiui renka visuotinis akcininkų susirinkimas. Bendrovės valdyba sudaryta iš 5 narių. Bendrovės vadovą renka ir atšaukia bei atleidžia iš pareigų, nustato jo atlyginimą, tvirtina pareiginius nuostatus, skatina jį ir skiria nuobaudas bendrovės valdyba.

Valdymo organų nariai

Bendrovės valdymo organų nariai

Vardas, pavardė, asmens kodas	Pareigos	Priskaičiuotos pinigų sumos Lt.2008	Priskaičiuotos pinigų sumos Lt 2007m.
VALDYBA NUO 2007-04-06			
Vytautas Liubinas	Valdybos pirmininkas nuo 2007-04-06 iki 2011 eilinio visuot. Akc susirink.	2943	9565
Romas Bubnelis	Valdybos narys nuo 2007-04-06 iki 2011 eilinio visuot. akcininkų susirinkimo	-	-
Nijolė Veršinskienė	Valdybos narė nuo 2007-04-06 iki 2007-06-11	-	-
Romualdas Dunauskas,	Valdybos narys nuo 2007-04-06 iki 2011 eilinio visuot. akcininkų susirinkimo	-	-
Lina Dunauskaitė	Valdybos narė nuo 2007-04-06 iki 2011 eilinio visuot. akcininkų susirinkimo	-	-
Diana Veleckienė	Valdybos narė nuo 2007-06-11 iki 2011 eilinio visuot. akcininkų susirinkimo	4414	14347
Bendrovės administracija:		Priskaičiuotos pinigų sumos Lt.2008	Priskaičiuotos pinigų sumos Lt.2007
Romualdas Dunauskas,	Generalinis direktorius iki 2007-04-02	-	245363
Algirdas Gumauskas	L.e. generalinio direktoriaus pareigas nuo 2007-04-02 iki 2007-04-06	8082	159717
Romas Bubnelis	Generalinis direktorius nuo 2007-04-06 iki 2008-04-17	48555	134654
Vitalija Ramanauskienė,	Vyriausioji finansininkė nuo 2004-06-18 iki dabar	78543	98009
Povilas Stumbrys	Generalinis direktorius nuo 2008-03-05 iki 2009-02-02	134954	-

Bendrovės valdyba išrinkta 2007-04-06 ketverių metų kadencijai iki 2011 metų eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo. Suteiktų garantijų ir perleisto turto Valdybos ir administracijos nariams nebuvo. Apie reikšmingus susitarimus, kurių šalis yra emitentas ir kurie išgaliojų, pasikeistų ar nutruktų, pasikeitus emitento kontrolei, emitentui yra nežinoma. Nebuvo susitarimų, numatančių kompensaciją dėl emitento ir jo organų narių ar darbuotojų atsistatydinimo, atleidimo bei darbo pabaigos.

Bendrovės veiklos planai ir prognozės.

2009 metais bendrovė planuoja kurti naujas produktų rūšis, plėsti nealkoholinių gėrimų asortimentą ir šių produktų pasiūlą. Alaus vidaus rinkai planuojama pasiūlyti 2-3 naujas alaus rūšis ir ypatingai didelį dėmesį skirti eksportui į ne ES šalis. Taip pat didinti bendrovės konkurencingumą panaudojant bendrovės vidinius resursus. Pagrindinis bendrovės tikslas atkurti nuosavą kapitalą, išlaikyti ir atstatyti buvusias pozicijas alaus rinkoje, didinti alaus pardavimų apimtį, pasitelkiant įvairiausias priemones mažinti gamybines, prekybos ir administracines sąnaudas, atstatyti apyvartinių lėšų trūkumą. Bendrovė nevykdė jokių veiklos tyrimų.

Ukio subjekto galimybės tęsti veiklą

Jei Bendrovė sugebėtų atstatyti apyvartines lėšas, būtų pajėgi tęsti veiklą. Sumažintas darbuotojų skaičius, atpigęs salykas, pingančios dujos bei tara leidžia manyti, kad galima reikšmingai sumažinti gamybinę savikainą bei veiklos kaštus. Optimizavus asortimentą bei tinkamai organizavus pardavimų skatinimo bei rinkodaros procesus galima pasiekti produkcijos pardavimo augimą bei didesnių pajamų generavimą.

Svarbūs įvykai, įvykę po finansinių metų pabaigos.

Dėl gaminamos produkcijos paklausos sumažėjimo ir sudėtingos finansinės padėties nuo 2009 metų sausio 9 d. bendrovė dirba keturias dienas per savaitę.

2009 metų vasario 02 dienos valdybos posėdyje patenkintas bendrovės generalinio direktoriaus Povilo Stumbrio prašymas atšaukti jį iš bendrovės generalinio direktoriaus pareigų

Diana Veleckienė išrinkta laikinai eiti bendrovės generalinio direktoriaus pareigas, iki bus paskirtas nuolatinis bendrovės vadovas.

Valdybos sprendimu 2009- m. vasario 12 d. 13 val. Bendrovės buveinėje buvo šaukiamas pakartotinis neeilinis akcininkų susirinkimas.

2009 m. vasario 3 d. AB „Gubernija“ gavo Šiaulių miesto apylinkės teismo Hipotekos skyriaus raštą dėl kreditoriaus UAB „Durpa“ skolos išjėškimo už parduotą salyklą galimumo.

2009 m. vasario 12 d. Vilniaus apygardos teismas uždraudė vykdyti 2009 m. vasario 12 d. neeilinį AB „Gubernija“ akcininkų susirinkimą iki 2009 m. kovo 21 d. be atskiro teismo leidimo.

Paruošus AB „Gubernija“ tarpinę neaudituoją finansinę atskaitomybę už 2008 metus tapo aišku, kad 2008 metų gruodžio 31 d. duomenimis AB „Gubernija“ nuosavas kapitalas tapo mažesnis kaip ½ įstatuose nurodyto įstatinio kapitalo dydžio. Bendrovės valdyba informuota apie susidariusią padėtį ir ne vėliau kaip per tris mėnesius turi priimti sprendimus susidariusiai padėčiai ištaisyti.

2009 metų kovo 23 d. AB „Gubernija“ ir AB Ūkio bankas pasirašė sutartį dėl dviejų milijonų litų kredito suteikimo. Kredito galiojimo terminas iki 2009 metų rugsėjo 23 d. Kredito užtikrinimui įkeistas bendrovės turtas. Dalis kredito panaudotas AB „Gubernija“ skolai už salyklą tiekėjui UAB „Durpa“, apmokėti.

L.e.generalinio direktoriaus pareigas

Diana veleckienė

Bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso laikymosi atskleidimo forma

Akcinė bendrovė „AB GUBERNIJA“, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi ir Akcinės bendrovės „Vilniaus vertybinių popierių birža“ prekybos taisyklių 20.5. punktu, atskleidžia, kaip ji laikosi VVPB patvirtinto bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų. Jei šio kodekso ar kai kurių jo nuostatų nesilaikoma, tai yra nurodoma, kurių konkrečių nuostatų nesilaikoma ir dėl kokių priežasčių:

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP/NE /NEAKTUALU	KOMENTARAS
I principas: Pagrindinės nuostatos		
Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovė siekia turėti iki 10 proc. alus rinkos, iki 20 proc. gaminamo alaus eksportuoti, padidinti nealkoholinių gėrimų gamybą vidaus ir užsienio rinkai.: išsamesnį komentarai apie strategiją ir tikslus bendrovės internetiniame tinklalapyje skiltyje “Investuotojams”
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovės valdybos sprendimu patvirtintas nealkoholinių gėrimų plėtros planas bei rinkodariniai veiksmai eksportui. Bendrovės valdybos veiksmai nukreipti finansavimo galimybių užtikrinimui
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.	Taip	Bendrovės valdybos pirmininkas ir generalinis direktorius glaudžiai bendradarbiauja, todėl žymiai paprastesnis valdymo modelis garantuoja operatyvius strateginius veiksmus ir atsakomybės laipsnį. Bendrovės valdyba kartu su generaliniu direktoriumi yra labai dinamiški, o sprendimai objektyviai realūs.
1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.	Taip	Šimtmečiais gaminamo produkto tradicijos nuosekliai perduoda žmogiškumo ir pagarbos nuostatas. Bendrovės valdyba, vykdančios direktoriai, kiti atsakingi darbuotojai natūraliai ir harmoningai atstovauja produkto ir bendrovės interesus. Bendrovės prekinio ženklo vystymas įpareigoja labiau, nei bet kokios rekomendacinio pobūdžio biurokratinės nuostatos.
II principas: Bendrovės valdymo sistema		
Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.		

<p>2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialių priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnę ir skaidresnę bendrovės valdymo procesą.</p>	Taip	Bendrovės valdymo organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas, valdyba ir vadovas. Stebėtojų taryba nesudaroma.
<p>2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.</p>	Taip	Esminės bendrovės valdymo funkcijas atlieka generalinis direktorius ir valdyba
<p>2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.</p>	Ne	Stebėtojų taryba nesudaroma
<p>2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai.¹</p>	Ne	
<p>2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šioms organams priimant sprendimus.²</p>	Taip	Visuotinis akcininkų susirinkimas ketveriems metams išrinko 5 narių valdybą. Šis narių skaičius yra pakankamas, nes jais tapo skirtingų sričių specialistai

¹ III ir IV principų nuostatos labiau pritaikytos tiems atvejams, kai visuotinis akcininkų susirinkimas renka stebėtojų tarybą, t.y. organą, kuris iš esmės sudaromas siekiant užtikrinti bendrovės valdybos ir vadovo priežiūrą bei atstovauti bendrovės akcininkams. Vis dėlto, jeigu bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, bet sudaroma valdyba, daugelis III ir IV principuose pateiktų rekomendacijų tampa aktualios ir taikytinos valdybai. Tačiau pažymėtina, kad kai kurios rekomendacijos, kurios pagal savo esmę ir prigimtį yra susijusios išimtinai su stebėtojų taryba, neturėtų būti taikomos valdybai, kadangi šio organo paskirtis ir funkcijos pagal Akcinių bendrovių įstatymą (Žin., 2003, Nr. 123-5574) yra kitokios. Pavyzdžiui, kodekso 3.1 punktas dėl valdymo organų priežiūros valdybai taikytinas tiek, kiek tai susiję su bendrovės vadovu, bet ne pačios valdybos priežiūra; kodekso 4.1 punktas dėl rekomendacijų teikimo valdymo organams taikytinas tiek, kiek tai susiję su rekomendacijų teikimu bendrovės vadovui; kodekso 4.6 punktas dėl visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytinas tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

² Vykdomojo direktoriaus ir direktoriaus konsultanto sąvokos vartojamos tais atvejais, kai bendrovėje sudaromas tik vienas kolegialus organas.

<p>2.6. Direktoriai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.</p>	Taip	Valdybos narių kadencijos trukmė 4 (ketveri)metai
<p>2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.</p>	Ne	Bendrovės valdybos pirmininkas ir generalinis direktorius yra ne tas pats asmuo.
<p>III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka.</p> <p>Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų³ priežiūrą.</p>		
<p>3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principo – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.</p>	Taip	Visuotiniam akcininkų susirinkimui teikiant kandidatų į valdybą yra suteikiama informacija apie kiekvieną siūlomą kandidatą.
<p>3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.</p>	Taip	Valdyba dirba pagal Valdybos darbo reglamentą.

³ Atkreiptinas dėmesys, kad tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji, būdama valdymo organas, turėtų užtikrinti ne visų bendrovės valdymo organų, o tik vienasmenio valdymo organo – bendrovės vadovo – priežiūrą. Ši pastaba taikytina taip pat ir 3.1 punkto atžvilgiu.

<p>3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo nari, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiaame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiaame organe.</p>	Taip	Valdybos nariamams ir kitiems specialistams yra sudarytos visos galimybės dalyvauti seminaruose ir konferencijose kvalifikacijai kelti.
<p>3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialus organas savo norimą sudėtį turėtų nustatyti atsižvelgdamas į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai tai vertinti. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse.</p>	Taip	Sudarytos visos sąlygos valdybos nariams ir specialistams kelti savo kvalifikaciją, įsigyti įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti.
<p>3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.</p>		
<p>3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas⁴ nepriklausomų⁵ narių skaičius.</p>	taip	Į bendrovės valdyba išrinktas pakankamas nepriklausomų narių skaičius.

⁴ Kodekse nenustatytas konkretus kolegialaus organo nepriklausomų narių skaičius. Daugelyje užsienio valstybių kodeksų yra nustatytas tam tikras nepriklausomų narių, kurie turi sudaryti kolegialų organą, skaičius (pvz., ne mažiau kaip 1/3 arba 1/2 kolegialaus organo narių). Tačiau, atsižvelgiant į nepriklausomų narių kategorijos naujumą Lietuvoje, į galimus keblumus parenkant ir išrenkant nepriklausomus narius, kodekse įtvirtinta lankstesnė formuluotė ir bendrovėms leidžiama pačioms nuspręsti, koks nepriklausomų narių skaičius yra pakankamas. Be abejo, didesnis nepriklausomų narių skaičius kolegialiaame organe yra skatintinas ir bus laikomas tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

⁵ Pažymėtina, kad kai kuriose bendrovėse dėl pernelyg mažo smulkiųjų akcininkų skaičiaus visų kolegialaus organo narių išrinkimą gali lemti stambiausio akcininko ar kelių didžiausių akcininkų balsai. Tačiau net ir pagrindinių bendrovės akcininkų išrinktas kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, jeigu jis atitinka kodekse įtvirtintus nepriklausomumo kriterijus.

3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie:

- 1) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų;
- 2) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas;
- 3) jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokestį, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiame nuo veiklos rezultatų priklausančiame užmokesčio sistemoje; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis);
- 4) jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį);
- 5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas

<p>subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės;</p> <p>6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju;</p> <p>7) jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje;</p> <p>8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų;</p> <p>9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai.</p> <p>3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.</p>		
--	--	--

<p>3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.</p>		
<p>3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.</p>		
<p>3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų⁶. Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.</p>	Ne	Neaktualu, nes nėra atlyginama iš bendrovės lėšų.
<p><i>IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė</i></p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų⁷ priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.</p>		
<p>4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principo – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę.⁸</p>	Taip	Metinė finansinė atskaitomybė ir pelno paskirtymo projektas yra svarstomas ir tvirtinamas valdybos .

⁶ Pažymėtina, kad šiuo metu nėra iki galo aišku, kokia forma gali būti atlyginamas bendrovės stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narių darbas šiuose organuose. Akcininkų bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nustato, kad už veiklą stebėtojų taryboje/valdyboje jos nariams gali būti mokamos tantjemos įstatymo 59 straipsnio nustatyta tvarka, t.y. iš bendrovės pelno. Ši formuluoatė, skirtingai nuo iki 2004 m. sausio 1 d. galiojusio įstatymo redakcijos, nenustato, kad stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos nariams gali būti atlyginama tik mokant tantjemas. Taigi įstatymas lyg ir neuzkerta kelio stebėtojų tarybos ir valdybos nariams už darbą mokėti ne tik tantjėmis, bet ir kitais būdais, nors aiškiai tokios galimybės taip pat neįtvirtina.

⁷ Žr. 3 išnašą.

⁸ Žr. 3 išnašą. Jeigu visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji turėtų teikti rekomendacijas bendrovės vienasmeniui valdymo organui – vadovui.

<p>4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonių, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priešastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).</p>		Neaktualu
<p>4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje⁹ kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.</p>		Neaktualu
<p>4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.</p>	Taip	Bendrovės darbo reglamente yra nustatyta aiški bendradarbiavimo su akcininkais tvarka.
<p>4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.</p>	Taip	Dėl svarbių sandorių sprendimus priima valdyba.

⁹ Pažymėtina, kad bendrovės gali sugriežtinti minėtą reikalavimą ir nustatyti, kad apie posėdžius prastai lankančių kolegialaus organo narį turi būti informuojami akcininkai (pavyzdžiui, tuo atveju, jeigu tas narys dalyvavo mažiau nei 2/3 ar 3/4 posėdžių). Tokios aktyvaus dalyvavimo kolegialaus organo posėdžiuose užtikrinimo priemonės yra skatintinos ir bus laikomos tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

<p>4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų¹⁰. Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais.</p>		Neaktualu.
<p>4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.</p>	Ne	Bendrovėje nesudaromi jokie komitetai, nes tai netikslinga, dėl mažo specialistų ir tarnautojų skaičiaus.

¹⁰ Tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, rekomendacija dėl jos nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytina tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

<p>4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvarsčius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekama susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.</p>		
<p>4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų.</p>		
<p>4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.</p>		
<p>4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.</p>		

<p>4.12. Skyrimo komitetas.</p> <p>4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius; 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių; 3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui; 4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui; 5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo. <p>4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.</p>		
<p>4.13. Atlyginimų komitetas.</p> <p>4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išėitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais; 2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlyginimą, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių; 3) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo 		

<p>organų nariais formų;</p> <p>4) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo);</p> <p>5) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai.</p> <p>4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų:</p> <p>1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus;</p> <p>2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui;</p> <p>3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes.</p> <p>4.13.3. Atlyginimų komitetas, sprenddamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų.</p>		
---	--	--

4.14. Audito komitetas.

4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios:

1) stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių atskaitomybių konsolidavimo kriterijus);

2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija;

3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus;

4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų iširti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų;

5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiams interesų konfliktams, komitetas, remdamasis inter alia išorės audito įmonės skelbiamais duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą;

6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei.

4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti

skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui.

4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams.

4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti.

4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus.

4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams.

4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.

<p>4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytą veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.</p>		
<p style="text-align: center;"><i>V principas: Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka</i></p> <p>Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.</p>		
<p>5.1. Bendrovės kolegialiems priežiūros ir valdymo organams (šiam principui šiuose <i>kolegialūs organai</i> apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.</p>		
<p>5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, koku periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį.¹¹</p>	Taip	Bendrovė pati sprendžia, koku periodiškumu šaukti valdybos posėdžius. Valdybos posėdžiai vyksta viena kartą per mėn. Esant reikalui sušaukiamas neeilinis valdybos posėdis .

¹¹ Rekomendacijoje įtvirtintas bendrovės kolegialių organų posėdžių periodiškumas taikytinas tais atvejais, kai bendrovėje sudaromi abu papildomi kolegialūs organai – stebėtojų taryba ir valdyba. Kai bendrovėje sudaromas tik vienas papildomas kolegialus organas, jo posėdžių periodiškumas gali būti toks, koks nustatytas stebėtojų tarybai, t.y. bent kartą per metų ketvirtį.

<p>5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarke susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.</p>		<p>Valdybos nariams prieš savaitę pateikiama posėdžio darbotvarkė.</p>
<p>5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti sprendami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.</p>		<p>Derinamos posėdžių datos ir darbotvarkės.</p>
<p>VI principas: Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.</p>		
<p>6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.</p>	<p>Taip</p>	<p><i>Bendrovės įstatinį kapitalą sudarančios paprastosios vardinės akcijos visiems bendrovės akcijų savininkams suteikia vienodas teises.</i></p>
<p>6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.</p>	<p>Taip</p>	<p>Akcininkų susirinkime pateikama pilna informacija apie išleidžiamas akcijas. Taip pat skelbiamas esminis įvykis spaudoje.</p>
<p>6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą¹². Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.</p>	<p>Ne</p>	<p>bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą priima valdyba.</p>

¹² Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nebepriskiria visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai sprendimų dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos, įkeitimo, įsigijimo ir pan. priėmimo. Tačiau svarbūs, esminiai bendrovės veiklai sandoriai turėtų būti apsvartomi visuotiniame akcininkų susirinkime ir gauti jo pritarimą. To nedraudžia ir Akcinių bendrovių įstatymas. Tačiau siekiant neapsunkinti bendrovės veiklos ir išvengti nepagrįstai dažno sandorių svarstymo susirinkime, bendrovės gali pačios nusistatyti svarbių sandorių kriterijus, pagal kuriuos būtų atrenkami sandoriai, reikalingi susirinkimo pritarimo. Nustatydamos svarbių sandorių kriterijus, bendrovės gali vadovautis Akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio 4 dalies 3, 4, 5 ir 6 punktuose nustatytais kriterijais arba nukrypti nuo jų, atsižvelgdamos į savo veiklos specifiką ir siekį užtikrinti nepertraukiamą ir efektyvią bendrovės veiklą.

<p>6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime. Visiems bendrovės akcininkams dar iki visuotinio akcininkų susirinkimo turėtų būti suteikta galimybė užduoti bendrovės priežiūros ir valdymo organų nariams klausimus, susijusius su visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarke, ir gauti atsakymus į juos.</p>	Taip	Bendrovės įstatuose yra nustatyta kam yra pateikiama informacija ir koku būdu
<p>6.5. Rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus, įskaitant susirinkimo sprendimų projektus, iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje.¹³ Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje. Siekiant užtikrinti užsieniečių teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, šioje rekomendacijoje paminėti dokumentai turėtų būti skelbiami ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.</p>	taip	Visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus, įskaitant susirinkimo sprendimų projektus, iš anksto skelbiami viešai i bendrovės interneto tinklalapyje.
<p>6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.</p>	Taip	Visuotiniame akcininkų susirinkime akcinikas gali dalyvauti asmeniškai, per atstovą jei asmuo turi tinkamą įgaliojimą, arba su juo sudaryta balsavimo teisės perdavimo sutartis, gali balsuoti raštu.
<p>6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama balsavimo procese plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis telekomunikacijų galiniais įrenginiais. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas telekomunikacijų įrenginių saugumas, teksto apsauga, galimybė identifikuoti balsuojančio asmens parašą. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsieniečiams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.</p>	Ne	taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis telekomunikacijų galiniais įrenginiais kol kas nėra galimybių.
<p>VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir</p>		

¹³ Išankstinis minėtų dokumentų skelbimas bendrovės interneto tinklalapyje turėtų būti vykdomas atsižvelgiant į Akcinių bendrovių įstatymo (Žin., 2003, Nr. 123-5574)

26 straipsnio 7 dalyje nurodytą 10 dienų iki visuotinio akcininkų susirinkimo terminą.

efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.		
7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.	Taip	Valdybos nariai elgiasi pagal šias rekomendacijas, nedalyvauja balsavime priimant sprendimą, kai liečiami asmeniniai interesai.
7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.		
7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.		
7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.	Taip	Laikomasi rekomendacijų.
VIII principas: Bendrovės atlyginimų politika		
Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.		
8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita). Ši ataskaita turėtų būti paskelbta kaip bendrovės metinio pranešimo dalis. Atlyginimų ataskaita taip pat turėtų būti skelbiama bendrovės interneto tinklalapyje.	taip	Aiškinamajame rašte skelbiama trumpa informacija
8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams		

<p>bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.</p>		
<p>8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis; 3) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį; 4) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas; 5) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemas pagrindinių savybių aprašymas; tačiau atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos. 		
<p>8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, inter alia, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.</p>		
<p>8.5. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.</p>		

<p>8.6. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.</p>		
<p>8.7. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.7.1–8.7.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu.</p> <p>8.7.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime; 2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei; 3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos; 4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms; 5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais; 6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus. <p>8.7.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų</p>		

skatinimo akcijomis sistemomis:

- 1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos;
- 2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje;
- 3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos;
- 4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais.

8.7.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija:

- 1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais;
- 2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais.

8.7.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotą metinę finansinę atskaitomybę, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.

8.8. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.

8.9. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais:

- 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius;
- 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos;
- 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti;
- 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia;
- 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemas, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams.

Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.

8.10. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.

8.11. 8.8 ir 8.9 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti schemeje, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.

8.12. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.8 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemos išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemos taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.

IX principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyje

Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka *interesų turėtojai* apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.

9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.		
9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.		
9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.		
<p><i>X principas: Informacijos atskleidimas</i></p> <p><i>Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.</i></p>		

<p>10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; 2) bendrovės tikslus; 3) asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius; 4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą; 5) galimus numatyti esminius rizikos veiksniai; 6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje; 7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais; 8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. <p>Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąrašė, atskleidimu.</p> <p>10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės, kuriai priklauso bendrovė, konsoliduotus rezultatus.</p> <p>10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principė.</p> <p>10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės aciniame kapitale programas ir pan.</p>	Taip	Visa informacija skelbiama Bendrovės tinklalapyje.
---	------	--

<p>10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.</p>	<p>taip</p>	<p>Laikomasi rekomendacijų.</p>
<p>10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.</p>		
<p>10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinį pranešimą, metų prospektą-ataskaitą bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.</p>		
<p><i>XI principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas</i></p>		
<p>Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.</p>		
<p>11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinės finansinės atskaitomybės, bendrovės metinės finansinės atskaitomybės ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.</p>	<p>Taip</p>	<p>finansinės atskaitomybės ir metinio pranešimo patikrinimą atlieka nepriklausoma audito įmonė.</p>
<p>11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, - bendrovės valdyba.</p>	<p>Taip</p>	<p>Skelbiamas konkursas auditui atlikti. Valdyboje svarstomi gauti pasiūlymai, priimamas sprendimas ir audito įmonės kandidatūrą pasiūloma visuotiniam akcininkų susirinkimui.</p>
<p>11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba, svarstydamą, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.</p>	<p>Taip</p>	<p>Akciniams suteikiama visa turima informacija apie audito įmonę.</p>

L.e. generalinio direktoriaus pareigas

Diana Veleckienė